

Dječji vrtić Četiri rijeke
Grge Tuškana 9a, Karlovac

KLASA: 601-02/19-05/49
URBROJ: 2133-82-19-01
Karlovac, 29.8.2019.godine

***GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG
VRTIĆA „ČETIRI RIJEKE“ ZA PEDAGOŠKU GODINU 2018.-2019.***

Kolovoz 2019.

Izvješće o radu Dječjeg vrtića Četiri rijeke za radnu 2018./2019. godine razmatralo je Odgojiteljsko vijeće na svojoj sjednici dana 28.8.2019.godine te ga je na prijedlog ravnateljice Dječjeg vrtića Četiri rijeke usvojilo Upravno vijeće na 26. sjednici održanoj dana 29.8.2019. godine.

Ravnateljica Dječjeg vrtića:

Bernarda Vuksan,
odgajatelj predš.djece

Bernarda Vuksan

Predsjednica Upravnog vijeća:

Irena Mažuran,
odgajatelj predš.djece

Irena Mažuran

KLASA: 601-02/19-05/49

URBROJ: 2133-82-19-01

Karlovac, 29.8.2019.godine

Sadržaj

UVOD	5
1. OSNOVNI PODACI O USTANOVI	5
2. USTROJSTVO RADA	6
3. MATERIJALNI UVJETI	11
4. RAD NA NJEZI, SKRBI ZA TJELESNI RAST DJECE I BRIZI ZA NJIHOVO ZDRAVLJE	15
5. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	21
5.1. Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada	22
5.2. Uključivanje u projekt „Unapređenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu“	24
5.2.1. Produljenje radnog vremena vrtića	24
5.2.2. Edukacije stručnog kadra	24
5.2.3. Nabava didaktičkih sredstava i opreme	24
5.2.4. Razvijanje posebnih programa odgoja i obrazovanja	25
5.3. Proces prilagodbe novoupisane djece	25
5.3.1. Realizirane pripreme i provedeni postupci	26
5.4. Rad s djecom s posebnim potrebama	27
5.5. Unapređivanje kvalitete prostorno-materijalnog okruženja	31
5.6. Primjena projektne metode u radu	34
5.7. Ostvarivanje programa predškole	37
5.7.1. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa	40
5.8. Ostvarivanje i vrednovanje programa ranog učenja engleskog jezika	40
5.8.1. Specifičnosti ostvarivanja programa	40
5.8.2. Realizacija zadaća	40
5.8.3. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa	42
5.9. Ostvarivanje i vrednovanje Montessori programa	43

5.9.1. Specifičnosti ostvarivanja programa.....	43
5.9.2. Realizacija zadaća	43
5.9.3. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa.....	44
5.10. Izvješće o radu pedagoga.....	44
5.11. Izvješće o radu psihologa	47
5.12. Izvješće o radu ravnatelja	53
6. SURADNJA S RODITELJIMA	55
6.1. Grupni oblici rada.....	55
6.2. Individualna suradnja s roditeljima	61
6.3. Pismena komunikacija s roditeljima.....	62
6.4. Uključivanje roditelja u neposredan odgojno-obrazovni rad	63
6.5. Zadovoljstvo suradnjom s roditeljima	64
6.5.1. Poteškoće u suradnji s roditeljima	64
6.5.2. Prijedlozi odgojitelja za unapređivanje kvalitete partnerskih odnosa s roditeljima.....	64
7. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA.....	65
7.1. Grupni oblici stručnog usavršavanja u vrtiću	65
7.2. Individualno stručno usavršavanje	65
8. SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM.....	71
9. FINANCIRANJE RADA VRTIĆA	86

UVOD

Godišnji izvještaj o ostvarenju plana i programa rada Dječjeg vrtića Četiri rijeke temelji se na načelima Državnog pedagoškog standarda, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i Godišnjem planu i programu rada za pedagošku godinu 2018./2019., a u skladu je sa Pravilnikom o obrascima i sadržajem pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine broj 83/2001).

U pedagoškoj godini 2018./2019. nastavljeno je sa sistematskim unaprijeđivanjem odgojno-obrazovnog procesa sukladno nacionalnim zahtjevima koji su sadržani u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje uvažavajući pri tome svoje specifične uvjete, kadrovske i prostorne mogućnosti te socijalni kontekst u kojem djelujemo.

1. OSNOVNI PODACI O USTANOVU

DJEČJI VRTIĆ ČETIRI RIJEKE

Adresa: Grge Tuškana 9a, Karlovac

Telefon: 047/659-002

Faks: 047/659-009

e-mail: dv4rijeke@vrtic-cetiririjeke.hr

www.vrtic-cetiririjeke.hr

OIB: 86302366180

Matični broj: 02808013

Djelatnost: Predškolsko obrazovanje

Osnivač Ustanove: Grad Karlovac

2. USTROJSTVO RADA

PODACI O BROJU DJELATNIKA, DJECE I OBJEKATA

Dječji vrtić Četiri rijeke je javna ustanova koja ostvaruje programe njege, odgoja, obrazovanja i skrbi djece rane i predškolske dobi, prilagođene razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji. Djelatnost Dječjeg vrtića ostvaruje se na temelju Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe, Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima te Programu socijalne skrbi u dječjim vrtićima. Dječji vrtić Četiri rijeke predškolska je ustanova sa 28 odgojnih skupina. Pedagošku godinu 2018./2019. započeli smo sa 696 djece upisane u desetsatni program (redovni program, Montessori program 3-6 godina i engleki redovni program). Sjedište Dječjeg vrtića je u Karlovcu, Grge Tuškana 9a. Ustanova u svom sastavu ima 4 područna objekata: vrtiće Dubovac, vrtić Rakovac, vrtić Švarča i vrtić Turanj.

U ostvarenju programskog rada početkom pedagoške godine sudjelovalo je 79 radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme.

Tablica 1 - Broj radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu načinu rada Dječjeg vrtić Četiri rijeke:

OBJEKTI USTANOVE	ODGOJITELJ/ICA	STRUČNI SURADNICI: PEDAGOG PSIHOLOG	ZDRAVSTVENI VODITELJ	VODITELJ ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE OD POŽARA	UPRAVA: RAVNATELJICA VODITELJ RAČUNOVODSTVA TAJNIK ADMINISTRATIVNO- RAČUNOVODSTVENI RADNIK	TEHNIČKO OSOBLJE: DOMAR GLAVNI KUCHAR KUCHAR/ICA POMOĆNA KUCHARICA ŠVELJA- PRALJA SPREMAČICE
RAKOVAC	18	2	-	1	1+3	5
DUBOVAC	12	-	-	-	-	3
ŠVARČA	16	-	1	-	-	10

TURANJ	10	-	-	-	-	3
--------	----	---	---	---	---	---

Broj radnika prema stupnju stručne spreme:

1. VSS - 3
2. VŠS - 51
3. SSS - 10
4. NSS - 15

Osim navedenih radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme, na određeno vrijeme zaposlena su bila:

- 3 odgojitelja kao zamjena za porodiljni dopust
- 1 odgojitelj kao voditelj programa predškole
- 2 odgojitelja kao zamjene za bolovanja
- 2 spremačice kao zamjena za kraća bolovanja
- 1 spremačica kao zamjena za bolovanje/porodiljni dopust
- 1 pedagog zamjena za porodiljni dopust
- 1 zdravstveni voditelj zamjena za porodiljni dopust
- 10 odgojitelja za Projekt "Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu"
- 1 spremačica za Projekt "Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu"
- 1 kuharica za Projekt "Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu"

Preko mjere Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 2 odgojiteljica pripravnice su bile uključene u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

PROGRAMI VRTIĆA

U pedagoškoj godini 2018./2019. željeli smo uključiti što veći broj predškolske djece u neki od ponuđenih programa, stoga smo djelovali kroz slijedeće programe:

- Redoviti cjelodnevni desetsatni program
- Redoviti program za rano učenje engleskog jezika

- Alternativni cjelodnevni program prema koncepciji Marije Montessori za djecu od 1-3 godine života
- Alternativni cjelodnevni program prema koncepciji Marije Montessori za djecu od 3-6 godina života
- Program javnih potreba – program predškole
- Kraći program – opća igraonica (za djecu s područja Mahična)
- Kraći program ranog učenja engleskog jezika

Tablica 2 - Mjesto održavanja programa, broj upisane djece i vrijeme održavanja

PROGRAM	MJESTO ODRŽAVANJA PROGRAMA	BROJ UPISANE DJECE	VRIJEME ODRŽAVANJA PROGRAMA
Cjelodnevni desetsatni	<u>Vrtići:</u> Dubovac Rakovac Švarča Turanj	696	Od 1.9.2018. do 31.8.2019.
Opća igraonica	<u>Prostorije:</u> MO Mahično	6	Od 01.10.2018. do 31.5.2019.
Program predškole (izvan redovitog desetsatnog i u kraćem obliku do 250 sati ukupno kroz godinu)	<u>Vrtić:</u> Turanj <u>Prostorije:</u> MO Mahično OŠ Rečica PŠ CerovacVukmanički	59	Od 1.10.2018. do 31.5.2019.
Redoviti program za rano učenje engleskog jezika	<u>Vrtić:</u> Dubovac	27	Od 1.9.2018. godine do 30.6.2019. (program se ne provodi u srpnju i kolovozu)

Alternativni cjelodnevni program prema koncepciji Marije Montessori za djecu od 3-6 godine života	<u>Vrtić:</u> Švarča	49	Od 1.9.2018. godine do 30.6.2019. (program se ne provodi u srpnju i kolovozu)
Kraći program ranog učenja engleskog jezika	<u>Vrtić:</u> Turanj Dubovac Švarča	80	Od 1.9.2018. godine do 30.6.2019.

U okviru redovnog programa vrtića i programa predškole integrirali smo djecu s teškoćama u razvoju, ukupno 24 djeteta. Za 7 djece bilo je potrebno osigurati osobne pomagače kako bi djeca mogla lakše pratiti planirane aktivnosti i sudjelovati u njima. Djeca su ovisno o teškoći boravila u vrtiću u različitoj satnici tako da je bilo potrebno zaposliti 4 pomagača prema Projektu Pomagači u Dječjem vrtiću Četiri rijeke za djecu s teškoćama u razvoju u 2018./2019. pedagoškoj godini.

Zbog sve većeg broja integrirane djece s teškoćama u razvoju i potrebe za što ranijom detekcijom teškoće i primjerenom ranom intervencijom, nedostaje nam defektolog zaposlen u punoj satnici.

Ove godine smo također u suradnji sa Hostelom Karlovac d.o.o. u Selcu organizirali šestodnevno ljetovanje za djecu u terminu od 17.-23. lipnja 2019. godine. Ljetovanjem je bilo obuhvaćeno 45 djece iz vrtića, Dubovac, Rakovac, Švarča, a pratila su ih 5 odgojiteljica i ravnateljica.

RADNO VRIJEME VRTIĆA

Radno vrijeme vrtića prilagođeno je potrebama roditelja tako da vrtić radi:

od 5:30 do 18.00.

Zbog malog broja prisutne djece u vrtićima u vremenu od 5:30 do 6:30 kao i od 16:00 do 18.00 sati organizirano je dežurstvo vrtića s jedim dežurnim odgojiteljem.

Projektom unapređenja ranog i predškolskog odgoja ,u Dječjem vrtiću Švarča, organiziran je poslijepodnevni redoviti desetsatni program od 11.00 do 21.00 za roditelje kojima je potreban smjenski rad.

UPISI DJECE ZA PEDAGOŠKU GODINU 2018./2019.

Od 10.5.-8.6.2018. godine zapimali su se zahtjevi roditelja za upis djece u vrtiće u vlasništvu Grada Karlovca za pedagošku godinu 2018./2019. Pristiglo je 296 zahtjeva za upis.

Tablica 3 – Prikaz upisa u 2018./2019. pedagoškoj godini

SKUP	SVEUKUPNO PRIJAVLJENI NA LISTI	SVEUKUPNO PRIJAVLJENI NA LISTI S OBA RODITELJA ZAPOSLENA, MONTESORI, DJECA S TEŠKOĆAMA I DIREKTAN UPIS	PRIJAVLJENI NA LISTI S OBA ZAPOSLENA RODITELJA	UPISANO	OSTALO NEUPISANIH S OBA ZAPOSLENA RODITELJA	OSTALO NEUPISANIH NEZAPOSLENIH RODITELJA	OSTALO SVEUKUPNO NEUPISANIH
JASL.	176	177	158	153	5	18	23
MLAĐA	75	68	61	48	13	14	27
SR.MLAĐA	46	43	37	31	6	9	15
SREDJNA SR	24	15	14	14	0	10	10
STARIJA	15	13	12	12	0	3	3
MONTESORI	2	2	2	2	0	0	0
	338	318	284	260	24	54	78

3. MATERIJALNI UVJETI

ODRŽAVANJE OBJEKATA I OPREME

Dječji vrtić Četiri rijeke djeluje u četiri zasebna objekta: Dječji vrtić Rakovac, Dječji vrtić Švarča, Dječji vrtić Dubovac i Dječji vrtić Turanj.

Tijekom protekle pedagoške godine izvršeni su slijedeći radovi:

- 1.nabavka dodatne opreme i didaktike za sve objekte
- 2.sanacija sprava na vanjskom igralištu,
- 3.nabavka opreme za boravke u kojima će se provoditi Programi senzomotorike
- 4 nabavka i montaža opreme za provođenje Programa medijske pismenosti
- 5.nabavka kuhinjske opreme
- 6.redovito održavanje i premazivanje zaštitnom bojom vanjskih igrala
- 7.građevinski radovi na DV Dubovac za potrebe 7 boravka
- 8.nabavka ručne kosilice
- 9.višekratno rađene sanacije i rekonstrukcije vodovodno kanalizacijskog sustava na Dubovcu
- 10.sanacija kvarova na sustavu zasjenjivanja na DV Turanj
- 11.sanacija i obnavljanje ormara za previjanje djece te klub garniture za kutić roditelja na Turnju
12. nabavka dodatne sportske opreme za DV Rakovac
- 13.izrada nosača za zastave i nabavka novih zastava
- 14.redovito servisiranje i održavanje sustava klimatizacije i grijanja u svim objektima
- 15.nabavka zaštitne odjeće i obuće, prema iskazanim potrebama, u svim objektima.

SIGURNOST I ZAŠTITA DJECE I ZAPOSLENIH U VRTIĆU

O sigurnosti i zaštiti djece i zaposlenih u Vrtiću vođena je kontinuirana briga prema Reviziji procjene opasnosti za Dječji vrtić Četiri rijeke. Za provođenje tih mjera zadužen je naš voditelj sigurnosti i zaštite.

Mjere koje su poduzete u ovoj pedagoškoj godini:

Ispitivanja, pregledi i osposobljavanja iz područja zaštite na radu, zaštite od požara te zaštite okoliša obavljena u pedagoškoj godini 2017/2018, po objektima:

Osposobljavanje djelatnika za zapaljive tekućine i plinove

Osposobljavanje djelatnika za zaštitu na radu i zaštitu od požara

Kupovina zaštitne obuće i odjeće za novozaposlene djelatnike

Vrtić ŠVARČA:

Ispitivanja:

Hidrantska mreža

Plinodojavni sustav

Plinska kotlovnica

Dimovodni kanali

Vatrodojavna centrala

Sigurnosna rasvjeta

Tipkala

Strojevi i uređaji s povećanom opasnošću (kosilice, trimer, alat za rezanje..)

Dizalo

Sustav za odimljavanje

Servis:

Plinodojavni sustav

Plinski bojleri

Vatrodojavna centrala

Dizalo

Čišćenje mastolova

Vatrogasni aparati

JVP-Karlovac

Vrtić DUBOVAC:

Ispitivanja:

Hidrantska mreža

Sustav zaštite od munje (vizualni pregled)

Sustav zaštite od munje (Ispitivanje)

Kotlovnica

Servis:

Plamenik peći za centralno grijanje

Dimovodni kanal

JVP-Karlovac

Vrtić TURANJ:

Ispitivanja:

Hidrantska mreža

Kotlovnica

Sustav za dojavu požara

Uzemljenje za cisternu

Sigurnosna rasvjeta

Tipkala

Servis:

Vatrogasni aparati

Čišćenje dimovodnih kanala

Plamenik peći za centralno grijanje

Alarmni sustav

Videonadzor

Sustav za dojavu požara

JVP-Karlovac

Solarni sustav, podešavanje u ljetni režim rada i servis sustava

Čišćenje i dezinfekcija ventilokonvektora

Punjenje rashladnika vodom, prebacivanje kotlovnice na ljetni režim rada i pokretanje sustava hlađenja.

Zamjena neispravne pumpe za toplu vodu u kotlovnici

Vrtić RAKOVAC:

Ispitivanje:

Dizalo

Servis:

Vatrogasni aparati

Dizalica topline

Dizalo

Vatrodjavna centrala

JVP-Karlovac

4. RAD NA NJEZI, SKRBI ZA TJELESNI RAST DJECE I BRIZI ZA NJIHOVO ZDRAVLJE

Izveštaj o radu zdravstvene voditeljice u Dječjem vrtiću „Četiri rijeke” za pedagošku godinu 2018./2019.

Tijekom pedagoške godine 2018./2019. njega i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece obavljani su primjereno i u skladu sa djelokrugom rada zdravstvene voditeljice u dječjem vrtiću. Svi uvjeti su ispunjeni prema zahtjevima struke a u skladu s pravilima djelovanja vrtića i prilagodbama prema potrebama djece te njihovim roditeljima.

Skrb za primjerene uvjete boravka djece

Svakodnevno je nadzirano pranje i dezinfekcija unutarnjeg te održavanje vanjskog prostora. Redovito održavanje postelnog rublja, krevetića za odmaranje, igraćaka i ostale opreme.

Zajedno sa odgojiteljicama i članovima stručnog tima vodila se briga o sigurnosti djece u svim predvidivim situacijama.

Redovito je uređivana trava i raslinje, kao prevencija eventualnih nezgoda te uboda nametnika i insekata.

Vodila se briga o mikroklimatskim uvjetima u unutarnjem prostoru te vrijeme boravka na zraku koje je iznimno poticajno u svako doba godine ali uz ispunjene preduvjete zaštite od hladnoće i/ili sunca i vrućine.

Suradnja sa higijensko epidemiološkom službom

Epidemiološki nadzor nad zdravljem djece vršen je u suradnji sa uredom Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije, na čelu sa dr.med.spec. epidemiologom Biserkom Hranilović.

Svi djelatnici su upućivani na redovite zdravstvene preglede vezane uz sanitarne iskaznice.

Prema isteku važeće potvrde o tečaju higijenskog minimuma tijekom pedagoške godine jedan djelatnika upućen je na pohađanje istog.

Redovito su rađene kontrole mikrobiološke ispravnosti hrane, vode, pribora, radnih površina, ruku djelatnika te analize obroka u pogledu kvalitete od strane djelatnika Zavoda za javno zdravstvo. Sve analize, kontrole i brisevi su bili uredni.

Prehrana djece

Kod izrade jelovnika nastojimo da su obroci raznoliki, da se uvode nova jela i namirnice, koliko se to može osigurati u procesu pripreme hrane i distribucije gotovih obroka s obzirom na postojanje četiri objekta. Reakcija djece na uvođenje novih jela i namirnica se prati i objektivno ih djeca vrlo dobro prihvaćaju. Zdravstvena voditeljica temeljito prati svu potrebnu literaturu i nove preporuke, te pohađa edukacije vezane uz prehranu.

Tijekom godine vodila se briga o tridesetak djece od kojih su pojedini alergični na određene namirnice i o djeci koja zbog svog zdravstvenog stanja imaju posebne prehrambene navike.

Djeci se u skladu s preporukama pedijatra i nakon razgovora s roditeljima prilagodi jelovnik. Djeca sa prilagođenim jelovnikom prate se kroz cijelu godinu. Uglavnom se radi o alergijama na jaje, kravlje mlijeko, citrusne, orašaste plodove, konzervanse te gluten. Uvedene su prikladne zamjene uzimajući u obzir i navike te želje djeteta a sve u svrhu da se i sa zamjenskim namirnicama zadovolji kalorijski unos hrane uz raznolikost. U istu svrhu obavljeno je desetak razgovora sa roditeljima.

Edukacija

Tijekom pedagoške godine zdravstvena voditeljica redovito pohađa edukacije stručnog usavršavanja u organizaciji Hrvatske komore medicinskih sestara. Predavanja su se odvijala u Domu zdravlja Duga resa, Domu zdravlja Karlovac na kojima su predavači bile medicinske sestre i prvostupnice sestrinstva iz Doma zdravlja i Ustanove za zdravstvenu njegu u kući Karlovac.

Izdvojene edukacije kroz pedagošku godinu:

- U ožujku u Dječjem vrtiću četiri rijeke, Karlovac u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje stručni skup „Prometna preventiva u predškolskim ustanovama-kompetencijski okvir za planiranje, iskustva i izazove

- U travnju u Karlovcu u organizaciji Patronažne službe Doma zdravlja Karlovac; preventivna akcija pod nazivom „Korak do zdravlja“
- U svibnju u Zaboku u organizaciji Savez društva „Naša djeca“ Hrvatske i Društvo „Naša djeca“ Zabok u sklopu projekta „Zdravo i fino“ savjetovanje na temu „Holistički pristup zdravlju djeteta- prehrana, rekreacija i slobodno vrijeme“.

Antropometrijska mjerenja

U vrtiću je djeci mjerena tjelesna težina i visina te nisu uočena značajna odstupanja u rastu i razvoju.

Prikaz pobola djece

Izostanci djece su redovito praćeni po odgojnim skupinama, a svaka liječnička potvrda nakon provedenog liječenja djeteta je evidentirana. Najviše izostanaka bio je zbog respiratornih i zaraznih bolesti, te infektivnih bolesti probavnih organa.

Tijekom zimskih mjeseci došlo je do većeg broja pojave virusnih bolesti dišnih puteva sporadično po skupinama. Najveći pobol prisutan je kod djece jasličke dobi. Edukacijom odgojitelja i roditelja nastojalo se smanjiti eventualni ljudski faktor koji utječe na pojave bolesti. Tokom godine je zbog zdravstvenih poteškoća obavljeno desetak individualnih razgovora sa roditeljima, te roditeljskih sastanaka.

Kroz pedagošku godinu prema liječničkim potvrdama evidentirano je:

- dvadeset slučajeva šarlaha,
- dvadeset slučajeva rota virusa,
- pedeset četiri slučajeva vodenih kozica,
- dvadeset slučajeva pete bolesti,
- petnaest slučajeva šeste bolesti,
- jedanaest slučajeva tonzilitisa,
- trinaest slučajeva upale uha,
- tri slučajeva upale oka.

Aдекватnom higijenom prostora i opreme, primjerenim mikroklimatskim uvjetima, poticanjem što češćeg boravka na zraku, naglašavanjem pravilne odjeće i obuće, utječe se na što manji pobol djece.

Kroz godinu su obavljani savjetodavni razgovori s nekoliko roditelja zbog primijećene malnutricije i/ili slabijeg općeg razvoja djeteta, te se kroz dogovorene poduzete mjere u smislu promjene vrste hrane i dodatnu motivaciju, dođe do uspješnijeg uzimanja hrane.

Tijekom godine, praćena je i procijepljenost djece koja je u skladu s kalendarom cijepjenja. Pojedinačni slučajevi su upućeni na cijepjenje u suradnji s pedijatrima.

Veliki problem kolektiva je brzo širenje zaraza. Tijekom zimskih mjeseci u vrtiću Turanj, najviše problema je zadavala pojava rotavirusa. U suradnji sa Službom za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije izvršen je epidemiološki izvid u vrtiću. Na temelju pregleda i podjele edukativnih letaka postupalo se u skladu protokola Službe za epidemiologiju.

Kontrolnim epidemiološkim izvidom utvrđeno je da smo suzbili pojavu rotavirusa.

Tokom godine također su obavljani roditeljski sastanci i individualne edukacije roditelja o načinu suzbijanja zaraznih bolesti.

U cilju što manjeg pobola, tijekom godine za roditelje su bili pripremljeni i dostupni edukativni letci vezani za preventivu i ponašanje u određenim situacijama vezanim za zdravlje djece. Odgojitelji su pravovremeno bili informirani i educirani kako postupati u slučaju pojave zaraznih bolesti kod djece, o alergijama na hranu, povredama, i drugim sličnim situacijama.

Tabela 4 - Prikaz probola djece

Mjesec/ Godina	A00 - B99	G00 - H95	J00 - J99	K00 - K93	L00 - L99	N00 - N99	R00 -R99	S00 -T98	Q00 - Q99	Z00 -Z99	BEZ DG.	Ukupno
09./18.	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	5	15
10./18.	7	1	14	1	0	1	0	0	0	0	12	36
11./18.	7	0	11	0	0	0	0	0	0	0	10	28
12./18.	1	0	11	0	0	0	0	0	0	0	12	24

01./19.	6	4	8	1	0	0	0	0	0	2	17	38
02./19.	8	2	11	0	1	1	1	0	0	0	17	41
03./19.	4	2	8	2	0	1	2	0	0	0	8	27
04./19.	0	0	8	1	0	0	0	0	0	0	7	16
05./19.	7	0	1	0	0	0	0	0	0	0	8	16
06./19.	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2	4
07./19.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
08./18.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	45	9	78	5	1	3	4	0	0	2	98	245

Prikaz djece sa stalnim pojačanim nadzorom

U vrtiću, osim uobičajenog pobola djece borave i djeca čije je zdravstveno stanje potrebno pojačano nadzirati tijekom cijele godine i postupati u skladu sa promjenama.

Tablica 5 - Prikaz djece sa stalnim pojačanim nadzorom

Stanje	Tretman
Febrilne konvulzije	Edukacija odgojitelja u skupini, pružanje prve pomoći po napadu, monitoring
Epilepsija	Edukacija odgojitelja u slučaju reakcije, pružanje prve pomoći po napadu, monitoring
Nutritivne alergije	Eliminacija alergena, adekvatna zamjena, edukacija odgojitelja u slučaju reakcije, pružanje pomoći i terapije
Kronični bronhitis	Monitoring stanja obzirom na pojavu alergena ili reakcije, edukacija, pružanje prve pomoći i terapije
Astma	Monitoring, u slučaju napada terapija, hitna pomoć
Inhalacione alergije s adrenalinskom i antihistaminskom terapijom	Monitoring stanja obzirom na pojavu alergena ili reakcije, edukacija odgojitelja u slučaju reakcije, pružanje pomoći i terapije

Evidencija ozljeda/hitnih stanja nastalih tijekom godine

Tijekom pedagoške godine poduzimane su sve mjere da se ozljede svedu na najmanju moguću mjeru. Tako se svakodnevno provodio nadzor nad opremom, stanjem okoliša, sanitarnim čvorovima i dvoranama da bi sigurnost djece bila apsolutna. Usprkos tome bilježimo manji broj ozljeda/hitnih stanja.

Tablica 6 - Prikaz ozljeda/hitnih stanja nastalih tijekom godine

Vrsta ozljede	Mjesto ozljede	Poduzete mjere
Posjekotina na bradi	Soba dnevnog boravka	Prva pomoć – mjesto ozljede tretirao octaniseptom, stavljena sterilna gaza, obaviješteni roditelji i zdrav. voditeljica. Upućeni na pregled.
Posjekotina na parietalnom djelu glave	Soba dnevnog boravka	Prva pomoć – prevoj, obaviješteni roditelji, upućeni u bolnicu u pratnji roditelja – sanirano šivanjem.
Posjekotina kože glave (arkada)	Soba dnevnog boravka	Prva pomoć – prevoj, obaviješteni roditelji i zdrav. voditeljica. Upućeni na pregled.

5. ODGOJNO- OBRAZOVNI RAD

Evaluacija odgojno-obrazovnog procesa temelji se na procjeni odgojitelja i stručnih suradnika i primjeni određenih tehnika i instrumenata: upitnika, protokola, pedagoške dokumentacije, refleksije i samorefleksije te timskog pristupa u radu.

U odnosu na vrstu programa koja se provodi u našem vrtiću izvješće sadržava realizaciju bitnih zadataka u redovitom programu. Osim toga, izvješće sadržava i realizaciju bitnih zadataka u posebnim programima:

- realizaciju posebnog 10-satnog programa ranog učenja engleskog jezika – jedna odgojna skupina
- realizaciju posebnog cjelodnevnog Montessori programa – dvije odgojne skupine
- realizaciju kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika

Iz složene i dinamičke strukture odgojno-obrazovnog procesa izdvajamo:

5.1. Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada tijekom pedagoške godine 2018./2019.

5.2. Uključivanje u projekt „Unapređenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu“

5.3. Proces prilagodbe novoupisane djece

5.4. Rad s djecom s posebnim potrebama

5.5. Unapređivanje kvalitete prostorno-materijalnog okruženja

5.6. Primjena *projektne metode* u radu

5.7. Ostvarivanje *programa predškole*

5.8. Ostvarivanje i vrednovanje *programa ranog učenja engleskog jezika*

5.9. Ostvarivanje i vrednovanje *Montessori programa*

5.10. Izvješće o radu pedagoga

5.11. Izvješće o radu psihologa

5.12. Izvješće o radu ravnatelja

5.1. Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada

Izvešće o radu odnosi se na rad 28 odgojnih skupina svih objekata u sastavu Dječjeg vrtića Četiri rijeke u pedagoškoj godini 2018./2019.

Radi se o sljedećim objektima:

- Rakovac, Grga Tuškana 9a (sjedište vrtića)
- Švarča, Ivice Gojaka 4
- Dubovac, Kupska 8
- Turanj, Turan 20

Od 10. svibnja 2018. do 8. lipnja 2018., na redovnom natječaju za prijem nove djece, zaprimljeno je ukupno 296 zahtjeva. Najviše je zahtjeva bilo za djecu jasličkog uzrasta.

Prema planiranom odlasku djece starijih odgojnih skupina u osnovnu školu i raspoloživim kapacitetima za prijem djece, Povjerenstvo za upise je utvrdilo da Dječji vrtić Četiri rijeke ima 132 upisna mjesta. Međutim, zbog preuređenja vrtića Grabrik koji je u sastavu Dječjeg vrtića Karlovac i povećane potrebe za upisnim mjestima, u Dječjem vrtiću Četiri rijeke formirane su 2 nove jasličke skupine, na Rakovcu i na Turnju, kako bi se zadovoljile potrebe za vrtićem svih zaposlenih roditelja s područja Grada Karlovca. Tako je u redovni desetsatni program upisano ukupno 701 dijete (176 djece jasličke i 525 djece vrtićke dobi). U program predškole upisano je 59 djece, a u igraonicu za djecu u 4. i 5. godini života, njih 6.

Ukupan broj odgojnih skupina u 2018./2019. ped. god. bio je 28 (20 vrtićkih i 8 jasličkih). U vrtiću Rakovac bilo je smješteno 9 odgojnih skupina, od čega 8 u sobama dnevnog boravka, a 1 odgojna skupina boravila je u prostoru knjižnice koji je, zbog velikog broja upisane djece, prenamijenjen i prilagođen boravku djece u njemu. U vrtiću Švarča bilo je smješteno ukupno 8 odgojnih skupina, vrtiću Dubovac 6, a vrtiću Turanj 5 odgojnih skupina (4 u sobama dnevnog boravka i 1 u prenamijenjenoj sportskoj dvorani). U Dječjem vrtiću Četiri rijeke je, dakle, u pedagoškoj godini 2018./2019., zbog povećanih potreba za upisnim mjestima, ukupan broj odgojnih skupina povećan za 2 (1 na Rakovcu i 1 na Turnju).

Tablica 7 - Pregled broja upisane djece u ped. god. 2018./2019.

Vrtić	Ukupan broj skupina	Broj jasličkih skupina	Broj vrtićkih skupina	Ukupan broj upisane djece	Ukupan broj djece u jaslicama	Ukupan broj djece u vrtiću
Dubovac	6	1	5	153	22	131
Turanj	5	2	3	122	44	78
Rakovac	9	2	7	231	44	187
Švarča	8	3	5	190	66	124
UKUPNO	28	8	20	696	176	520

Povećan broj djece u skupinama (u jaslicama 22, starijim vrtićkim skupinama do 30) otežava izvođenje rada, posebice u jaslicama (dulje trajanje svih aktivnosti, više vremena potrebno za aktivnosti poput hranjenja, oblačenja, mijenjanja pelena itd.). Zbog novih upisa tijekom godine kontinuirano se događa proces prilagodbe što također otežava uvjete rada.

Pojedine skupine dobno su mješovite što podrazumijeva i veći raspon dobi između najmlađeg i najstarijeg djeteta. Rad u takvim skupinama ima svoje prednosti, ali i nedostatke. Pokazalo se da interakcija djece različite dobi kroz pojedine aktivnosti pomaže u socijalizaciji, u stjecanju osjećaja sigurnosti i u međusobnoj komunikaciji te u usvajanju prihvatljivog ponašanja (suradivanje, dijeljenje, čekanje na red itd.). S druge strane, zbog velikog broja djece u skupini otežano je provođenje raznovrsnih aktivnosti prilagođenih djeci različite dobi. Također, javljaju se problemi u prostoru poput mjesta za spavanje u mješovitim grupama gdje ima djece spavača i nespavača i slično.

U pojedinim skupinama borave djeca s teškoćama u razvoju uz asistenta. Problemi se javljaju u skupinama koje pohađaju djeca kod kojih se sumnja na teškoće u razvoju i potrebna im je pomoć za kvalitetno sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu, ali još uvijek nemaju potrebnu dokumentaciju kako bi im se osigurao asistent. Takve situacije rješavale su se sudjelovanjem odgojitelja pripravnika ili članova stručnog tima u skupinama.

Kroz cijelu pedagošku godinu, u skupinama su se događale češće izmjene odgojitelja zbog bolovanja, porodiljnih dopusta i stručnih usavršavanja. U takvim situacijama od iznimne je važnosti bila pomoć odgojiteljica pripravnica koje su, u drugoj polovici svog pripravnčkog staža, samostalno obavljale odgojno-obrazovni rad u skupinama.

Od ostalih specifičnosti u radu valja izdvojiti sljedeće: specifične obiteljske situacije (udomiteljstvo, radvodi braka, nesporazumi roditelja oko roditeljske skrbi) i provođenje odgojno-obrazovnog procesa u neadekvatnim prostorima koji su prilagođeni za boravak djece (sportska dvorana, knjižnica).

5.2. Uključivanje u projekt „Unapređenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu“

Početkom pedagoške godine 2018./2019. Dječji vrtić Četiri rijeke uključio se u dvogodišnji projekt unapređenja kvalitete odgoja i obrazovanja u dječjim vrtićima Grada Karlovca, financiran sredstvima iz Europskih socijalnih fondova. Cilj projekta je unapređenje postojećih usluga i produljenje radnog vremena vrtića kako bi se doprinijelo usklađivanju poslovnog i obiteljskog života obitelji te potaknuo demografski razvoj i revitalizacija društva.

5.2.1. Produljenje radnog vremena vrtića

Tako je u svim objektima Vrtića pružena nova usluga produljenog boravka djece u vrtiću do 18 sati, a u vrtiću Švarča organiziran je poslijepodnevni (smjenski) boravak do 21 sat za djecu svih vrtića. Smjenski boravak koristilo je 1-5 djece dnevno, 1 dječak redovito, a ostali povremeno (najviše 5 puta mjesečno). Produženi boravak u vrtiću koristilo je u prosjeku 10 djece dnevno s time da je iza 17 sati ostajala nekolicina djece. Zbog povećanog opsega posla zaposleni su novi odgojitelji te tehničko osoblje kako bi se radno vrijeme vrtića moglo prilagoditi potrebama roditelja.

5.2.2. Edukacije stručnog kadra

U okviru projekta, 2 su odgojitelja uključena u edukaciju za senzomotornu stimulaciju u Stručno-razvojnem centru Dječjeg vrtića Gajnice u Zagrebu, u trajanju od 1 godine. 6 je djelatnika (pet odgojitelja i stručna suradnica psihologinja) prošlo edukaciju za program „CAP – prevencija zlostavljanja djece“ u Dječjem vrtiću Medo Brundo u Zagrebu, u trajanju od 13 sati / 3 dana.

5.2.3. Nabava didaktičkih sredstava i opreme

Također, u okviru projekta nabavljena je didaktička oprema za provođenje programa senzomotorne stimulacije (set podnih ploča likvi 50x50 cm, motorički set, motorički tunel, manipulativni leptir, senzoričke zidne ploče, didaktički paravan/kuća, taktilne baby lopte, set za ravnotežu).

Za potrebe sportskih aktivnosti nabavljena je sljedeća sportska oprema i rekviziti koji se mogu koristiti i za potrebe senzomotorne stimulacije: kolutovi u 3 različite veličine, čunjevi u 2 boje,

sklopive prepone, vreće za skakanje u 2 boje, tunel prozirni i tunel duginih boja, swoosh lopta, igra preciznosti 4u1, trake za ritmiku, vrećice s pijeskom, set za ritam i pokret, užad za preskakanje u 2 boje, set za nabacivanje kolutova, boće mekane, kuglana, set za badminton, multi lopte s brojevima, lopte – emocije, mekane lopte jež, lopta energy, lopte skočice, lukovi za vježbanje preciznosti, gol, gumena nogometna lopta, mekana nogometna lopta, set za minigolf, košarkaška lopta za djecu, padobran s rupama, hodalice, gume za provlačenje, bodljikavi top, otočići veći i manji, brežuljci za penjanje, trampolin s ručkom, set prometnih znakova, semafor na baterije, metalna kolica za pohranjivanje rekvizita, mini top i jastuk za mini top.

Osim toga, nabavljene su 4 pametne ploče za potrebe provođenja programa medijske pismenosti. Ploče su postavljene u vrtić Rakovac (2), vrtić Švarču (1) i vrtić Turanj (1). Zbog sigurnosnih razloga (slaba nosivost zidova, ali i česte provale u vrtić), pametna ploča nije postavljena u vrtić Dubovac kako je prvotno predviđeno. Do obnove vrtića, ploča će se nalaziti u vrtiću Rakovac.

5.2.4. Razvijanje posebnih programa odgoja i obrazovanja

U travnju 2019. napisani su i Ministarstvu znanosti i obrazovanja poslani sljedeći posebni programi: „Kraći program senzomotorne stimulacije za djecu rane i predškolske dobi“ (autori: odgojitelji, stručni suradnik pedagog i stručni suradnik psiholog) i „Kraći program medijske pismenosti za djecu predškolske dobi“ (odgojitelj i ravnatelj ustanove). Suglasnosti ministarstva za provođenje posebnih programa stigle su u srpnju 2019.

5.3. Proces prilagodbe novoupisane djece

U pedagoškoj godini 2018./2019. u vrtić je upisano 176 djece jasličke dobi (1-3 g.). Najveći broj djece smješten je u 8 novoformiranih jasličkih odgojnih skupina:

- u vrtiću Rakovac

2 jasličke odgojne skupine: Vjeverice i Pužići

- u vrtiću Švarča

3 jasličke odgojne skupine: Cvjetići, Zvezdice i Loptice

- u vrtiću Dubovac

1 jaslička odgojna skupina: Pužići

- u vrtiću Turanj

2 jasličke odgojne skupine: Žabice i Ribice

Za prilagodbu su pripremljeni i osigurani sljedeći uvjeti:

- Zajednički rad odgojitelja – fleksibilno, prema procijenjenoj situaciji
- Poticajno okruženje u skladu s potrebama djece - dobro pripremljena i bogata materijalna sredina
- Pomoć i podrška stručnog tima u odgojim skupinama

5.3.1. Realizirane pripreme i provedeni postupci

U odnosu na dijete i roditelje provedeni su sljedeći postupci:

- **Inicijalni intervjui** su realizirani u lipnju i srpnju 2018. godine. Inicijalne intervjuje su obavljali stručni suradnici psiholog i pedagog te zdravstveni voditelj, sa svakim novoprimljenim djetetom i roditeljem, uz upitnik o djetetu i relevantnu medicinsku dokumentaciju.
- **Roditeljski sastanci** za sve roditelje novoupisane djece na razini odgojnih skupina s dnevnim redom: kućni red vrtića, adaptacijski period, ostale informacije.
- Adaptacija je započela **zajedničkim druženjem i upoznavanjem** odgojitelja, djece i roditelja u matičnim skupinama 30. i 31. kolovoza 2018. u poslijepodnevnom satima, a prvi službeni dan kretanja u vrtić bio je 3. rujna 2018. kada je adaptacija nastavljena. Provođenje adaptacije je planirano i dogovoreno kroz radne dogovore stručnog tima i odgojitelja. Osobita se pozornost pridavala poticajnom okruženju, veselim i poznatim sadržajima.
- **Postupno prilagođavanje djeteta**

Za svako dijete je s roditeljem dogovoren individualni proces privikavanja. Važno je napomenuti da, iako roditelji prihvaćaju i razumiju važnost postupne prilagodbe djece na vrtić, teško im je osigurati više od tjedan dana skraćenog boravka djeteta u skupini. Često roditelji očekuju, zbog poslovnih obaveza, cjelodnevan boravak djeteta tijekom drugog tjedna uključenosti u vrtić. Unatoč tome, većina djece je postupno dolazila tijekom prva dva tjedna mjeseca rujna prema dogovoru s odgajateljima i stručnim timom. Najčešće reakcije tijekom prilagodbe bile su: plač djeteta pri odvajanju i nakon njega, pokušaji bježanja, stajanje na vratima, regresija u ponašanju i razvoju, odbijanje hrane.

- **Uključivanje roditelja**

Roditelji su dobili preporuku stručnih suradnika o važnosti osobnog uključivanja i boravka s djetetom prvih dana u skupini. Većina roditelja je to pravo i preporuku koristila prvog dana djetetova boravka u skupini, a rjeđe dva ili više dana. Procjenjujemo da je uključenost roditelja

prvih dana zajedničkim boravkom u skupini s djetetom od velike važnosti za razvoj povjerenja u odnosima odgajatelj-dijete-roditelj.

5.4. Rad s djecom s posebnim potrebama

Tablica s podacima o djeci s posebnim potrebama prikazana je u poglavlju „Izvješće o radu psihologa“.

Indikatori kvalitete provedbe programa s djecom s posebnim potrebama bili su:

- ostvarenost posebnih razvojnih zadaća u odnosu na dijete
- kvaliteta i kvantiteta povoljnih prilika i poticaja za dijete
- dosljednost i sustavnost u timskom pristupu
- individualizirani plan rada za dijete s posebnim potrebama
- osobni iskazi djeteta – ekspresivne tehnike

Bitne zadaće u radu s djecom koja imaju posebne potrebe su nam bile:

- Kreiranje razvojno poticajnog okruženja u kojem će dijete s posebnim potrebama razvijati svoje kompetencije i zadovoljiti svoje posebne potrebe
- Timski pristup - zajedničko usmjereno djelovanje stručnih suradnika i odgojitelja s ciljem zadovoljavanja djetetovih posebnih potreba i stimulacije djetetova razvoj

Tablica 8 - Poslovi koje smo provodili s ciljem ostvarenja navedenih zadaća

<p>UPOZNAVANJE RIZIČNIH FAKTORA putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Inicijalnih intervjuja ❖ Indikatora, skala, kriterija, upitnika 	<p>Psiholog, pedagog, zdravstveni voditelj</p>
<p>TRIJAŽA, PRAĆENJE RAZVOJA I ZDRAVLJA, DIJAGNOSTIKA, TRETMAN putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Upitnika, lista praćenja, razvojnih lista 	<p>Odgojitelji Asistenti</p>

❖ Standardiziranih psihologijskih instrumenata	Psiholog
❖ Logopedskih testova i zadataka	Logoped
❖ Neposrednog individualnog rada s djetetom	Zdravstveni voditelj
❖ Rada unutar odgojne skupine	
❖ Izrade i provođenja individualiziranih programa u suradnji svih stručnih suradnika i odgojitelja	
❖ Neposrednog rada s roditeljima	

Posebne zadaće u radu s djecom s posebnim potrebama:

1. Inkluzija dječaka V.D. s nespecificiranim poremećajem razvoja govora i hipercinetičkim poremećajem u odgojnoj skupini „Ribice“ – uz asistenta
2. Inkluzija djevojčice I.Đ. s kašnjenjem u usvajanju posturalnih reakcija i kašnjenjem u govorno-jezičnom razvoju u odgojnoj skupini „Balončići“ – uz asistenta
3. Inkluzija dječaka L.G. s nespecifičnim poremećajem govorno-jezičnog izražavanja i ADHD-om u odgojnoj skupini „Kikići“- uz asistenta
4. Inkluzija djevojčice M.Š. s pervazivnim razvojnim poremećajem u odgojnoj skupini „Leptirići - Švarča“- uz asistenta
5. Inkluzija dječaka F.S. s poremećajem pažnje uz motorički nemir i poremećajem u razvoju i ekspresiji govora u odgojnoj skupini „Slapići“- uz asistenta
6. Inkluzija djevojčice E.B. sa Sclerosis tuberosa XVII i Epilepsio u odgojnoj skupini „Patkice“ – uz asistenta
7. Inkluzija dječaka Š.K. s pervazivnim razvojnim poremećajem i poremećajem razvoja i razumijevanja govora u odgojnoj skupini „Kapljice“ – uz asistenta
8. Inkluzija dječaka N.K. s miješanim razvojnim poremećajem u odgojnoj skupini „Žabice – Švarča“ – bez asistenta
9. Inkluzija dječaka T.V. s teškoćama ponašanja i socioemocionalnim teškoćama u odgojnoj skupini „Sovice“ – bez asistenta

10. Inkluzija djevojčice A.M. s odstupanjima u području tjelesne motorike, grafomotorike i govora u skupinu u kojoj se provodi program predškole (tzv. mala škola) - bez asistenta
11. Inkluzija potencijalno darovitog dječaka F.M. u odgojnoj skupini „Stars“
12. Jačanje kompetencija odgojitelja i stručnih suradnika za rad s djecom koja imaju posebne odgojno-obrazovne potrebe

Ometajući čimbenici pri ostvarivanju posebnih zadaća u odnosu na dijete bili su:

- velik broj djece u odgojnim skupinama
- prisutnost djece s odstupanjima u razvoju koja nisu pravovremeno prepoznata kao djeca s teškoćama u razvoju
- izostanak edukacije odgojitelja i asistenata za rad s djecom s teškoćama u razvoju
- nerealna očekivanja roditelja djece s teškoćama

Olakšavajuće okolnosti pri ostvarivanju posebnih zadaća u odnosu na dijete bile su:

- pomoć asistenata
- suradnja s članovima stručnog tima
- suradnja s vanjskim suradnicima

U ovoj pedagoškoj godini započeli smo suradnju s vanjskom suradnicom, logopedinjom Dubravkom Prpić iz privatne logopedске poliklinike „Logopedika“. Logopedinja je tijekom travnja, svibnja i lipnja 2019. provela trijažu i dijagnostiku govorno-jezičnih poremećaja kod djece vrtićke dobi (3-5 g.). Testirala je ukupno 342 djece mlađih i srednjih vrtićkih skupina (83 djece u vrtiću Rakovac, 98 djece u vrtiću Švarča, 104 djece u vrtiću Dubovac i 57 djece u vrtiću Turanj). Pokazalo se da 94 djece ili 27,5% od ukupnog broja testirane djece ima govorno-jezičnih teškoća te ih je potrebno uključiti u logopedski tretman. Pojedina su djeca već uključena u tretman u SUVAG-u, a od pedagoške godine 2019./2020., logopedinja će provoditi logopedski tretman u fondu od 20 sati mjesečno i u vrtiću.

Suvremeni način života obitelji i sve češće poremećene obiteljske dinamike dovode do prolaznih poteškoća u socijalnom i emocionalnom funkcioniranju kao i u zadovoljavanju potreba, a time je veći rizik za razvoj trajnijih emocionalnih smetnji.

Prolazne i privremene posebne potrebe djece s kojima smo se susretali tijekom pedagoške godine odnosile su se na sljedeće vrste teškoća:

- neurorizičnost

- teškoće u socijalnom razvoju (povučenost, agresivnost, impulzivnost, prkos)
- teškoće u emocionalnom razvoju (stražljivost, plačljivost)
- poremećaji navika (hranjenja, spavanja, stereotipne radnje)

Tretman djece s prolaznim/privremenim posebnim potrebama obavljao se kroz neposredan rad članova stručnog tima s djecom:

- psihološki tretman (teškoće u adaptacijskom periodu, emocionalne poteškoće i smetnje u ponašanju u vidu agresivnosti i impulzivnosti, nepredvidivost ponašanja, deficit pažnje i koncentracije, poticanje spoznajnog razvoja, poteškoće u zadovoljavanju osnovnih potreba i poremećaj navika: opstipacija, poremećaj hranjenja i spavanja)
- logopedski tretman (trijaža i dijagnostika djece u 3., 4. i 5. godini života)

Psihološki i logopedski tretman provodio se individualno s djetetom, u manjoj grupi djece i s roditeljem u obliku savjetodavnog rada. Naglasak u radu s djecom s posebnim potrebama bio na timskom pristupu i radu pa smo za svako dijete s posebnim potrebama dogovarali strategiju stimuliranja razvojnih potencijala u čemu su sudjelovali članovi stručnog tima, odgojitelji skupine i asistenti, a s čime su bili upoznati i roditelji.

Pojedina djeca prepoznata su kao djeca s posebnim potrebama za većim i bogatijim poticajima (potencijalno darovita djeca). Područja u kojima je prepoznata potreba za dodatnim poticajima su: govorno-jezični razvoj i izražavanje te spoznajni razvoj. Kako bi zadovoljili potrebe djece za bogatijim poticajima, u neposrednom radu planirani su zadaci i kreirano razvojno poticajno okruženje u kojem su djeca mogla iskazati svoje potrebe, razvijati ih i zadovoljiti (npr. istraživačke aktivnosti, korištenje stranog jezika, složenije didaktičke igre i sl.).

Za svu djecu s posebnim potrebama napravljena je strategija stimuliranja svih razvojnih potencijala. Ta strategija je najčešće sadržavala:

- izradu Individualiziranog odgojno-obrazovnog programa za dijete (IOOP)
- uključivanje u individualni tretman psihologa i/ili logopeda u vrtiću
- savjetodavni rad s odgojiteljima i roditeljima
- suradnju sa specijalistima drugih ustanova gdje je dijete u praćenju

Zaključci:

1. Timskim pristupom i radom omogućili smo cjelovit rast i razvoj djece s posebnim potrebama uvažavajući njihove specifičnosti i integrirajući ih u društvo vršnjaka,
2. Ističemo važnost rada osobnih asistenata kao posebno korisnim za integraciju djece s teškoćama u skupinu,
3. Nužno je i dalje kontinuirano provoditi edukaciju odgojitelja i stručnih suradnika za rad s djecom s posebnim potrebama te intenzivirati suradnju sa specijaliziranim ustanovama.

5.5. Unapređivanje kvalitete prostorno-materijalnog okruženja

Oblikovanje poticajnog razvojnog okruženja, okruženja koje potiče djecu na kretanje, istraživanje i učenje jedan je od bitnih zadataka odgojno-obrazovnog rada koji je uspješno ostvaren.

Mijenjanje i obogaćivanje poticajnog okruženja u ovoj pedagoškoj godini obuhvaća prostorno materijalne promjene u okruženju kao i analizu primjerenosti, funkcionalnosti, složenosti i atraktivnosti poticaja.

Specifični prostorni uvjeti prisutni su u odgojnim skupinama „Bubice“ (boravak u prostoru knjižnice vrtića Rakovac koja nema vlastite sanitarije pa djeca hodnikom odlaze u sanitarije najbliže sobe dnevnog boravka) i „Kapljice“ (boravak u sportskoj dvorani vrtića Turanj te korištenje sanitarija susjedne skupine).

Na temelju dječjih interesa formirani su promjenjivi centri aktivnosti. Valja izdvojiti one koji su, osim za godišnja doba, obilježavanje blagdana i provođenje posebnog programa, bili vezani uz druge teme. Neki od njih su: kutić liječnika, kutić presvlačenja, kutić prirode, prometni kutić, glazbeni kutić, senzorni kutić (kutić istraživanja vida, zvuka, mirisa i dodira), istraživački centri (centri za istraživanje vode, rastresitih materijala, svjetlosti i zvuka, centar za istraživanje snijega i leda, centar „Nikola Tesla“), kutić grube motorike, lego kutić, „slatki“ kutić, kutić umjetnika, dramski kutić, kutić „Pričaj mi priču“, kutić mašte, mala knjižnica, mala slastičarnica, centar medijske pismenosti, meteorološki kutić, kutić dinosaura, kutić za osamu i opuštanje.

Stalni centri aktivnosti (obiteljski centar, centar građenja, likovni centar, centar stolno-manipulativnih aktivnosti) kontinuirano su tijekom pedagoške godine obogaćivani novim poticajima. U vrtićkim skupinama formirani su centri početnog čitanja i pisanja, dok je u jasličkim skupinama naglasak bio na razvoju senzomotorne percepcije.

Dio odgojitelja centre je obogatio pedagoški neoblikovanim materijalima poput ambalaža različitih proizvoda i prirodnina. Velik broj poticaja, posebno prirodni materijali u funkciji su njege i razvoja osjetila kod djece. Tako primjerice plodine i prirodne obogaćuju znanja i iskustva djece kroz iskustveno praktične aktivnosti. Djeca razvijaju okusno-taktilnu diferencijaciju, percepciju, finu motoriku, a uče rješavati i problemske situacije.

U odnosu na djecu s posebnim potrebama nije sustavno analizirana funkcionalnost i primjenjivost poticaja.

Prema procjeni odgojitelja, promjene u prostorno-materijalnom okruženju imale su pozitivne učinke na ponašanje i cjelokupni razvoj djece i to u sljedećim aspektima:

- grupiranje djece s obzirom na interese / rad u manjim skupinama (za posljedicu ima kvalitetniju interakciju među djecom)
- povećanje razine pažnje i koncentracije tijekom aktivnosti
- usvajanje novih znanja i razvoj novih vještina
- razvoj logičkog mišljenja i zaključivanja
- govorno-jezični razvoj / obogaćivanje vokabulara
- suradničko učenje i dogovaranje
- međusobno uvažavanje
- razvoj svjesnosti o pripadnosti skupini
- razvoj samopouzdanja (zauzimanje za sebe, iznošenje vlastitog mišljenja)
- oblikovanje karakternih osobina (strpljivost, pažljivost, empatičnost, samostalnost)
- rjeđi sukobi što doprinosi ugodnijoj atmosferi
- razvoj odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i stvarima
- lakša prilagodba
- razvoj mašte i kreativnosti
- razvoj kritičkog mišljenja
- tjelesni i motorički razvoj (razvoj koordinacije i spretnosti okulomotorike)
- pozitivan utjecaj na odnos dijete-roditelj i roditelj-odgojitelj (dijete nove spoznaje prenosi roditeljima što posredno utječe na njihov pogled na odgojitelja)
- kontinuirana potpora razvoju i učenju djece različitih mogućnosti i potreba
- kvalitetna priprema za školu
- promicanje samostalnosti, odgovornosti i slobode izbora
- stjecanje osnova medijske pismenosti

Vanjski prostor vrtića korišten je na dnevnoj bazi za razvoj grube motorike, prirodnih oblika kretanja, koordinacije i ravnoteže te promicanje zdravih životnih navika. Prirodni oblici kretanja poput hodanja, trčanja, penjanja i spuštanja, poskoka i kretanja sa zadacima utjecali su na razvijanje spretnosti i preciznosti te ovladavanje vlastitim pokretima. Boravak na zraku omogućio je međusobne interakcije djece iz različitih skupina što je pridonijelo njihovoj socijalizaciji. Korištenjem pješčanika i rekvizira poput romobila, bicikala, tricikala, lopti, kantica i lopatica, utječe se na socioemocionalni razvoj i suradničko učenje djece. Pojedini odgojitelji nudili su djeci tijekom igre na otvorenom korištenje prirodnih poticaja poput sijena, pijeska, vode i zemlje.

Osim toga, pojedini odgojitelji prakticirali su svakodnevne izlaske s djecom iz vrtića. Kroz povremene do česte šetnje okolicom vrtića djeca su usvajala prometna pravila, vježbala orijentaciju u prostoru i hodanje u paru uočavala meteorološke promjene te istraživala biljni i životinjski svijet. Osvještavanje djece o važnosti očuvanja okoliša također je jedna od prednosti boravka djece u prirodi.

Kada je riječ o ometajućim faktorima na koje su nailazili pri oblikovanju poticajnog prostorno-materijalnog okruženja, odgojitelji ističu sljedeće poteškoće:

- velik broj djece u skupini, problematično i neprimjereno ponašanje pojedine djece i adaptacijski period utječu na nemogućnost posvećivanja više vremena obogaćivanju prostora
- velik broj djece s obzirom na veličinu prostora u kojem borave
- mješovitost grupa te različite mogućnosti i potrebe djece s obzirom na dob
- nemogućnost korištenja sportske dvorane vrtića Turanj
- način nabave likovnog materijala (obavlja se na početku ped. god. kada je teško isplanirati sve aktivnosti koje će se provesti tijekom godine)
- dotrajalost i nedostatak specijaliziranog didaktičkog materijala i opreme u sobama dnevnog boravka
- nužnost osiguravanja dovoljno mjesta u prostoru za ležaljke
- nedostatak hlada na igralištu vrtića Rakovac
- neadekvatna zaštita igrališta u vrtiću Dubovac
- neodgovorno ponašanje prema vrtićkoj imovini u dežurnim sobama
- nedostatak opreme za korištenje odraslih (rezač papira, plastifikator)
- vremenske neprilike (za boravak na zraku)

- niska ograda terase u vrtiću Rakovac uzrok je nekoliko ozljeda djece koja su se na nju penjala

Socio-pedagoška dimenzija konteksta podrazumijeva odnose djece i odraslih. Možemo istaknuti pozitivno ozračje koje je prisutno u većini odgojnih skupina. Indikatori kvalitete su otvorena komunikacija odraslih i djeteta, dekodiranje i razumijevanje dječjih signala (potreba, interesa, mogućnosti, želja).

Međugrupna suradnja ostvarivana je uglavnom tijekom boravka na zraku i sudjelovanja na različitim manifestacijama/izletima. Unutar vrtića, međugrupna suradnja ostvarena je tijekom spajanja grupa otvaranjem pomičnih vrata između soba dnevnog boravka, kada je, zbog organizacije rada, bilo nužno.

5.6. Primjena projektne metode u radu

Prema Slunjski (2012), projektna metoda suvremeni je oblik integriranog učenja djece i odraslih koji dominantno polazi od dječjih interesa za određenu temu. Kvalitetno oblikovani projekt afirmira urođenu znatiželju djece te potiče njihovo samomotivirano učenje i suradnju s drugom djecom, odgojiteljima i roditeljima. Sudjelovanjem u projektu djeca razvijaju metakognitivne sposobnosti, uče samostalno razmišljati i suradnički rješavati probleme. Pritom je naglasak na razvoju kreativnog i kritičkog mišljenja te razvoj svih kompetencija. Osim stjecanja novih znanja i iskustava, projektne su aktivnosti pridonijele razvoju prosocijalnog ponašanja djece te razvoju emocionalne i socijalne kompetencije. U ozračju skupina značajnije su prisutni suradnički odnosi, empatičko ponašanje djece, dogovaranje i uvažavanje različitog mišljenja. Djeca su doživljaje, iskustva i znanja prerađivala kroz kreativne aspekte izražavanja i stvaranja (govorom, glazbom, pokretom, likovnim izričajem).

Primjena projektne metode u radu s djecom jedan je od bitnih zadataka odgojno-obrazovnog procesa koji smo nastojali ostvarivati u vrtiću. Svi su projekti, bez iznimke, započeli na temelju dječjih interesa i potreba. Motivacija i interes djece za određenu temu određuju početni smjer i prvu etapu projekta. U svim skupinama postoje djeca „pokretači“ koji svojim idejama otvaraju nove etape projekta.

Tablica 9 - Projekti ostvareni u ped. god. 2018./2019.

Vrtić i odgojna skupina	Dob djece	Tema projekta
--------------------------------	------------------	----------------------

Rakovac - Točkice	2-4	Proljeće
Rakovac - Ribice	3,5-5	Od starog papira novi papir – reciklaža nije gnjavaža
Rakovac - Balončići	4-6	Sigurno u prometu kao pješak Slikovnica – moj prijatelj Matematika za stolom
Rakovac - Leptirići	5-6	Naš mini vrt
Rakovac - Kikići	6-7	Nikola Tesla Svako slovo – nešto novo
Rakovac - Oblačići	6-7	Buboprojekt
Švarča - Cvjetići	1-3	Šarenilo boja Životinje u pokretu
Švarča - Zvezdice	1-3	Boje
Švarča - Loptice	1-3	Čitaj mi Boje
Švarča - Bubamare	2-4	Osjećaji
Švarča - Medvjedići	3-5	Promet
Švarča - Sovice	4-6	Godišnja doba
Švarča - Žabice	4-6	Promet Ptice Bajkaonica Ples
Švarča - Leptirići	6-7	Glagoljica Biljke Recikliranje

		Svako slovo nešto novo
Dubovac - Pužići	1-3	Čitaj mi
Dubovac - Mačkice	3-4	U zdravom tijelu zdrav duh
Dubovac - Lavići	4-5	Moji zubi Voda
Dubovac - Medvjedići	3-5	Boje Kukci
Dubovac - Starsi	5-6	Fruits and Vegetables Fish
Dubovac - Zečići	6-7	Promet Mediji
Turanj - Slapići	2-5	Naš cvijet Biblioteka
Turanj - Patkice	3-5	Glazbeni instrumenti Kukci Pričaonica Slova i brojke
Turanj - Kapljice	5-7	Jesen Mala knjižnica Osjećaji Zima Promet Proljeće Recikliranje Bajke

Zaključak:

- Potrebno je i dalje unapređivati primjenu projektne metode u radu, posebno kroz generativna pitanja namijenjena poticanju divergentnog mišljenja djeteta, suradničko učenje kroz raspravu i poticanje djece na samoevaluaciju vlastitog učenja.

5.7. Ostvarivanje programa predškole

Cilj programa predškole je poticati razvoj osobnih potencijala, znanja, vještina i navika djece u godini pred polazak u osnovnu školu zbog lakše prilagodbe na školsku sredinu.

Razvoj svih kompetencija djeteta u godini prije polaska u školu ostvaren je kroz sljedeće zadatke:

- Razvijati emocionalnu stabilnost i samoregulaciju djeteta
- Poticati samostalnost i neovisnost djeteta
- Poticati razvoj vještina samozaštite
- Razvijati prosocijalna ponašanja djeteta
- Razvijati vještine sudjelovanja u timskom radu
- Poticati stjecanje pojmova i odnosa među njima – boje, geometrijski likovi, geometrijska tijela, vrijeme, prostor, suprotnosti
- Poticati informiranost o svijetu oko sebe – o biljnom i životinjskom svijetu, o zanimanjima odraslih, o prometnim sredstvima, o reljefu, o prirodnim i fizikalnim pojavama
- Razvijanje složenih motoričkih vještina
- Razvijanje preciznije senzomotorike (lateralizacija, okulomotorna koordinacija)
- Razvijanje predčitalačkih vještina
- Razvijanje osnova kompetentnosti komunikacije na materinskom jeziku i na stranim jezicima
- Poticanje razvoja kulturnog identiteta

- Poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djeteta u nizu umjetničkih područja

U pedagoškoj godini 2018./2019. program predškole proveden je u 6 odgojnih skupina redovitog 10-satnog programa odgoja i obrazovanja od kojih su 4 bile dobno homogene, a 2 dobno heterogene. Radi se o sljedećim odgojnim skupinama:

- Rakovac: Bubice, Kikići i Oblačići
- Švarča: Leptirići
- Dubovac: Zečići (i dvoje djece iz skupine Starsi)
- Turanj: Kapljice

Ritam dnevnih aktivnosti u odnosu na zadovoljavanje potrebe djece za dnevnim odmorom uspješno se organizirao u dvije, dobno heterogene skupine na način da su djeca spavači za dnevni odmor koristili sobu susjedne skupine. U drugom slučaju se prakticiralo dijeljenje sobe pokretnim vratima na 2 dijela, jedan u kojem je dio djece spavao i drugi u kojem je s ostatkom djece proveden program predškole.

Posebna pažnja posvećena je oblikovanju kvalitetnog prostorno-materijalnog okruženja koje odražava i promovira vrijednosti svih programa pa tako i programa predškole. U svim predškolskim skupinama formirani su stalni i promijenjivi centri aktivnosti u funkciji istraživanja i učenja djece (centri istraživanja, početnog čitanja i pisanja i predmatematičkih vještina).

Osim kroz svakodnevne aktivnosti u redovnom programu, program predškole zastupljen je i kroz korištenje radnih listova za razvoj grafomotorike, predčitalačkih i predmatematičkih vještina na temelju kojih je vrtički psiholog procjenjivao spremnost djece za školu.

Za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja i obrazovanja, provedena je *Mala škola* u trajanju od 250 sati u razdoblju 1.10.2018. – 31.5.2019. (trajanje programa propisano je Državnim pedagoškim standardom, NN 63/08).

Mala škola organizirana je u runim dijelovima grada na sljedećim lokacijama:

- Turanj
- Mahićno
- Rečica
- Cerovac Vukmanički

Programom predškole u pedagoškoj godini 2018./2019. obuhvaćeno je ukupno 212 djece (153 djece koja su obuhvaćena redovim programom i 59 djece polaznika Male škole). Odgodu od polaska u osnovnu školu, na temelju procjene vrtićkog i školskog psihologa, dobilo je ukupno 5 djece (1 dijete iz skupine Kikići, 3 djece iz skupine Oblačići i 1 dijete iz skupine Starsi).

Ishodi učenja (postignuća) procijenjeni su u odnosu na razvoj temeljnih kompetencija (prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014) kako slijedi:

- Razvoju predčitalačkih vještina (analiza i sinteza glasova, smjer teksta, usvojeni novi pojmovi) pridonijele su projektne aktivnosti na temu bajki, slikovnica, knjižnice, slova, medija itd.).
- Djeca su usvojila sljedeće matematičke koncepte: raspodjela predmeta u odnose, spajanje u redoslijede po veličini i količini, klasificiranje prema pripadajućim svojstvima, mjerenje, imenovanje geometrijskih tijela i oblika, računske operacije zbrajanja, oduzimanja, pridruživanja, dijeljenja, odnosi i orijentacija u prostoru, količinski odnosi, vremenski pojmovi.
- Razvoju digitalne kompetencije pridonijelo je korištenje pametnih ploča koje su postavljene u sve starije vrtićke skupine (izuzev skupine Zečići u vrtiću Dubovac koja je na raspolaganju imala računalo umjesto pametne ploče).
- Kompetencija Učiti kako učiti razvijala se u problemskim, istraživačkim i drugim aktivnostima u kojima dijete je razvilo metakognitivne sposobnosti, odnosno strategiju vlastitog učenja. Razvijanje koncentracije i pozornosti kao sastavnice ove kompetencije, važan je aspekt pripreme za školu. Osim toga, naglasak je bio na razvijanju koncentracije i pozornosti, važnih aspekata pripreme za školu.
- Komunikacija na materinskom jeziku razvijana je kroz svakodnevne aktivnosti (čitanje slikovnica, pričanje priča, prepričavanje događaja i sl.) te kroz kazališne i lutkarske predstave koje su djeca imala priliku gledati.
- Komunikacija na stranom jeziku (engleskom) ostvarivana je u okviru kraćeg programa engleskog jezika koji se za djecu starijih skupina provodio 2 puta tjedno u trajanju od 45 minuta.
- Ostale kompetencije (socijalna i građanska, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje) razvijane su kroz projektni rad i suradničko učenje.

Djeca su nove doživljaje, iskustva i znanja stjecale i kroz posjete i izlete. Izdvajamo posjete Tehničkom muzeju Zagreb, KD Lisinski, Zoološkom vrtu Zagreb, slatkovodnom akvariju Aquatika, kinu CineStar. Realizirane su i posjete Gradskom kazalištu Zorin dom, Gradskoj

knjižnici Ivana Gorana Kovačića, Gradskom muzeju Karlovac, Udruzi invalida Karlovac, postaji Prometne policije Karlovac, Karlovačkom radiju itd.

Uspješno su ostvareni i cjelodnevni izleti na Seosko gospodarstvo Šimanović, izlet na Muljavu – Petrovu goru, izlet na Žitnu lađu te izlet na OPG Marinković.

5.7.1. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa

Odgjitelji daju sljedeće prijedloge za unapređivanje kvalitete programa predškole:

- pažljivije biranje radnih listova
- dodatna edukacija odgojitelja koji provode program
- ostvarivanje suradnje sa Školskom knjigom
- više gotovih sadržaja za pripremu za školu
- brojnije suradnje s lokalnom zajednicom (kulturno-umjetničkim ustanovama i ustanovama javnih službi)
- uključivanje stručnog tima u provedbu programa (individualni rad s pojedincima, intenzivni rad logopeda s djecom s govorno-jezičnim teškoćama)

5.8. Ostvarivanje i vrednovanje programa ranog učenja engleskog jezika

5.8.1. Specifičnosti ostvarivanja programa

Program se provodi u jednoj odgojnoj skupini („Starsi“) u vrtiću Dubovac. Skupinu je u ped. god. 2018./2019. pohađalo 26 djece u dobi od 5-6 godina uključujući 2 djece školskih obveznika koji su program predškole ostvarivali u starijoj vrtićkoj skupini „Začiči“.

5.8.2. Realizacija zadaća

Cilj programa je stvaranje potrebe i osiguravanje uvjeta za prirodno komuniciranje na stranom (engleskom) jeziku u svim životnim situacijama u dječjem vrtiću.

Bitne zadaće kao i plan i program rada ove skupine polazi od cjelovitosti i nedjeljivosti svih aspekata kurikula ranog odgoja. Djeca usvajaju strani jezik na prirodan način kroz komunikacijske situacije koje su prirodne i svakodnevno prisutne u neposrednom okruženju. Razvoju komunikacijsko jezične kompetencije na stranom jeziku pridonosi i poticanje međukulturnoga razumijevanja i komunikacije djece s drugim subjektima u ustanovi i izvan nje.

Stvaranje poticajnog okruženja za komunikaciju na engleskom jeziku bila je važna uloga odgojiteljica, voditeljica programa. Nastojale su:

- stvarati ugodno i djeci blisko okruženje,
- poticati znatiželju i interes djece prema novoj mogućnosti sporazumijevanja i komuniciranja (u stvarnim, životnim situacijama i u igri),
- razvijati pozitivan stav djece prema stranom jeziku i kulturi,
- razvijati vještine slušanja i razumijevanja stranog jezika,
- omogućiti razvoj stvaralačkih (govornih i drugih) sposobnosti u aktivnostima uz upotrebu stranog jezika.

U potpunosti su ostvarene sljedeće zadaće:

- Razvijati kod djeteta senzibilitet za engleski jezik (kroz svakodnevno slušanje pjesmica, brojalica i priča, čitanje slikovnica i cjelodnevno situacijsko učenje),
- Poticati i motivirati dijete na situacijsko učenje stranog jezika, jezičnih i fonetskih formi engleskog jezika,
- Uvažavati djetetove osobnosti i posebnosti prilikom usvajanja pojmova engleskog jezika,
- Usvajati engleski jezik kroz igru kao temeljnu aktivnost predškolskog djeteta,
- Razvijati interes kod djeteta za druge zemlje i ljude čiji jezik uče,
- Poticati što veću angažiranost djeteta u stjecanju novih vještina, sposobnosti, znanja, posebno govornih sposobnosti vezanih za učenje engleskog jezika.

Situacije koje djeca iskustveno poznaju, rutine u vrtiću koristile su se svakodnevno za komunikaciju na engleskom jeziku. Takve situacije olakšavaju razumijevanje i komunikaciju na stranom jeziku (pozdravljanje prilikom dolaska i odlaska, blagovanja, osobne higijene, oblačenja, pospremanja sobe, odlaska na popodnevni odmor, izlaska na dvorište, igranja u različitim centrima aktivnosti i sl.).

Dolazak u vrtić i odlazak iz vrtića prilike su koje su se koristile da djeca svakodnevno čuju, a onda i usvoje sljedeće izraze: *Good morning!, Hello!, Nice to see you!, How are you today? I'm fine, thank you., Let's play together!, Goodbye!, Bye!, See you tomorrow! Have a nice weekend!* itd.

Prilikom jutarnjeg dolaska, ali i kroz različite aktivnosti, djeca usvajaju pitanje i odgovore (izricanje jednostavnih raspoloženja) vezane uz osjećaje: *How are you? I'm happy, sad, hungry, sleepy.*

U mnogobrojnim, svakodnevnim situacijama djeca čuju, ponavljaju i usvajaju i sljedeće izraze:

- Korištenje faza kulturnog ophođnja: *Thank you!, I m sorry!*
- Izražavanje želje i molbe: *Please give me..., I'd like some more...*
- Imenovanje radnje koja se upravo događa: *What are you doing?, I'm playing, painting, eating...*
- Traženje dopuštenja: *May I go to...?*
- Opisivanje: *This is big, small, red, tall...*
- Imenovanje odnosa i situacije u prostoru: *In, on, up, down, left, right...*
- Izražavanje misli: *I like, I don't like*
- Pokazivanje: *This is my father., This is a train.*
- Imenovanje vremenskih prilika: *What's the weather like today?, It is windy, rainy, sunny...*

Sve navedeno sadržano je u tematskim cjelinama koje su obrađene tijekom pedagoške godine, a temelje se na posebnom programu za koje smo dobili suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja. Radi se o sljedećim tematskim cjelinama:

1. Ja, moja obitelj i prijatelji
2. Osjećaji
3. Hrana
4. Boje i prostorni odnosi
5. Brojevi, oblici i veličine
6. Životinje i biljke
7. Godišnja doba i vremenske prilike
8. Blagdani, praznici i rođendani

5.8.3. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa

Odgovitelji koji provode program navode kako bi korištenje radnih listova na engleskom jeziku pridonijelo unapređenju kvalitete programa.

5.9. Ostvarivanje i vrednovanje Montessori programa

5.9.1. Specifičnosti ostvarivanja programa

Program se provodi u dvije odgojne skupine („Bubamare“ i „Sovice“) u vrtiću Švarča. Skupina „Bubamare“ ja mješovita jasličko-vrtićka skupina koju je u ped. god. 2018./2019. pohađalo 23 djece u dobi od 2-4 godine, a skupina „Sovice“ je mješovita vrtićka skupina koju je pohađalo 25 djece u dobi od 3,5-6 godina. Dječak T.V. je zbog problema u ponašanju sredinom pedagoške godine iz Montessori programa prebačen u redoviti program vrtića Rakovac.

5.9.2. Realizacija zadaća

U posebnom Montessori programu postavljene su i djelomično realizirane sljedeće zadaće:

1. Poticanje cjelovitog djetetovog razvoja na području motoričkog, socio-emocionalnog, spoznajnog razvoja, razvoja govora i komunikacije, uz specifičnosti Montessori pedagogije,
2. Skrb o sigurnosti, zdravlju i tjelesnom razvoju djece,
3. Stvaranje poticajnog okruženja te primjerenih organizacijskih i materijalnih uvjeta za realizaciju programa,
4. Timski rad na pripremi i realizaciji programa,
5. Suradnja s roditeljima,
6. Suradnja sa stručnim institucijama predškolskog odgoja
7. Kontinuirano stručno usavršavanje stručnih djelatnika i vrednovanje rada.

Zadaće koje su, prema procjeni odgojitelja, djelomično realizirane u mlađoj Montessori skupini i na kojima se planira nastaviti raditi u novoj pedagoškoj godini su:

- motorički razvoj (oslobađanje od straha od izvođenja pojedinih motoričkih radnji)
- spoznajni razvoj (predočavanje stvari od konkretnom ka apstraktnom, posebice u području kozmičkog odgoja)

Zadaća koja je, prema procjeni odgojitelja, djelomično realizirana u starijoj Montessori skupini i na kojoj se planira nastaviti raditi u novoj pedagoškoj godini je:

- socio-emocionalni razvoj osjetljive, plačljive i razdražljive djece

5.9.3. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa

Odgjitelji daju sljedeće prijedloge za unapređivanje kvalitete Montessori programa:

- obogaćivanje prostora novim Montessori priborom iz jezika (metalni oviri), kozmičkog odgoja (slagalica zemljinih polutki, globusi, umetanje zastavica u ploči, oblici tla i vode), matematike (seguin ploča I,II, banka) i sensorike (binomska i trinomska kocka, crvene gredice, geometrijski ormarić)

5.10. Izvješće o radu pedagoga

Pedagog je u pedagoškoj godini 2018./2019. radio u četiri vrtićka objekta Dječjeg vrtića Četiri rijeke, odnosno u objektima Rakovac, Švarča, Dubovac i Turanj.

Rad pedagoga prvenstveno je usmjeren unapređivanju odgojno-obrazovnog procesa, što se ostvaruje praćenjem realizacije planova i programa odgoja, njege i zaštite, uvidom u cjelokupni odgojno-obrazovni rad, radom na obogaćivanju programa dodatnim sadržajima, poticanjem suradnje s roditeljima i širom društvenom zajednicom te poticanjem stručnog usavršavanja stručnog kadra.

Zadace rada pedagoga usmjerene su na rad s:

1. djecom
2. odgojiteljima
3. roditeljima
4. društvenim čimbenicima – širom društvenom okolinom
5. ravnateljem i stručnim timom

1. Ostvarene zadace pedagoga u odnosu na rad s djecom

Pedagog je sudjelovao u procesu upisa djece u vrtić i to: sudjelovanjem u formiranju odgojnih skupina, obavljanjem inicijalnih razgovora s djecom i roditeljima te praćenjem prilagodbe novoupisane djece te surađujući s ostalim članovima stručnog tima.

U cilju praćenja razvoja djece, otkrivanja njihovih posebnih odgojnih i razvojnih potreba te poduzimanja odgovarajućih mjera, tijekom pedagoške godine pedagog je surađivao s odgojiteljima i članovima stručnog tima, nadležnim specijalističkim službama te roditeljima.

Pedagog se također uključivao u neposredan rad s djecom po potrebi, po pozivu odgojitelja i ravnatelja ili na osobnu inicijativu (tijekom godine, prema potrebi).

Također, pedagog je sudjelovao u obogaćivanju uvjeta života djece u vrtiću sudjelovanjem u organizaciji dječjih predstava, raznih priredbi, izleta i posjeta. U prilogu je tablica koja konkretizira ovaj dio posla pedagoga.

2. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s odgojiteljima

Pedagog je nastojao pružiti odgojiteljima pomoć za unapređivanje odgojno-obrazovnog procesa te ih motivirati za uvođenje inovacija u rad s djecom. Protekle pedagoške godine na razini cijelog vrtića posebno smo se bavili prometnom preventivom i medijskom pismenošću za koje smo napisali i posebne programe. Također, u nastojanju da djeci pružimo bolje mogućnosti senzomotornog razvoja u ranoj dobi, napisali smo poseban program senzomotorne stimulacije te nabavili didaktička sredstva i opremu za provođenje programa.

Pedagog je pružao pomoć odgojiteljima u procjenjivanju potreba djece te podršku u interakcijama s roditeljima (savjetovanja, sastanci).

Pedagog je poticao stručno usavršavanje odgojitelja preporukom stručnih skupova i literature te podrškom odgojiteljima koji pokazuju interes za stručna usavršavanja u vlastitom aranžmanu.

Pedagog je sudjelovao u planiranju i realizaciji pripravničkog staža dva odgojitelja pripravnika (praćenje aktivnosti, organizacija i raspored rada, savjetovanje).

3. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s roditeljima

Suradnju s roditeljima pedagog je ostvarivao na različite načine - putem individualnog savjetovanja/rada s roditeljima (inicijalni razgovori, upisi, pružanje stručne pomoći, sugestija i poduzimanja mjera), roditeljskih sastanaka, pripremom materijala za roditelje (letci, članci, ankete) te pružanja pomoći odgojiteljima za unapređenje suradnje s roditeljima (savjetovanje, sastanci s roditeljima).

Pedagog je sudjelovao u realizaciji pet roditeljskih sastanka tijekom pedagoške godine.

Tablica 10 - Prikaz roditeljskih sastanaka u čijoj je realizaciji sudjelovao pedagog

TEMA RODITELJSKOG SASTANKA	VRIJEME REALIZACIJE	ODGOJNA SKUPINA/VRTIĆ
1. Vožnja djece u autosjedicama (u suradnji s MUP-om)	travanj 2019.	vrtić Rakovac vrtić Švarča
2. Važnost čitanja djeci rane i predškolske dobi	travanj 2019.	„Starsi“ (Dubovac)
3. Važnost igre u razvoju djeteta	travanj 2019.	„Ribice“ (Rakovac)
4. Inicijalni roditeljski sastanak za novoupisanu djecu	kolovoz 2019.	svi vrtići

4. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s društvenom zajednicom (detaljan prikaz naveden je u tablici u poglavlju „Suradnja s društvenom zajednicom“)

Suradnju sa širom društvenom zajednicom pedagog ostvaruje uspostavljanjem kontakta i suradnje sa sljedećim ustanovama i službama:

- dječjim vrtićima u gradu i županiji (u najvećoj mjeri s DV Karlovac),
- osnovnim školama u gradu i županiji kojima gravitiraju korisnici vrtića,
- specifičnim stručnim službama i ustanovama (Centar za socijalnu skrb, SUVAG, logopedska poliklinika Logopedika, MZO, AZOO itd.),
- različitim kulturno-društvenim institucijama (Gradska knjižnica I. G. Kovačića, Gradski muzej Karlovac, Gradsko kazalište Zorin dom, Dječji dom Vladimir Nazor, Dom umirovljenika Sv. Antun, TV Četiri rijeke, Karlovački radio itd.),
- različitim javnim službama (prometna policija, vatrogasci, hitna pomoć, DUZS),
- autoprijevoznikom Transport Spudić.

5. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s ravnateljem i stručnim timom

Pedagog je prisustvovao na više sastanaka stručnog tima i ravnatelja kao i na Odgojiteljskim vijećima i Skupovima radnika. Sudjelovao je u izradi Godišnjeg plana i programa rada vrtića, kao i Godišnjeg izvješća vrtića.

Pedagog je, u suradnji s ravnateljem i ostatkom stručnog tima, sudjelovao u kreiranju povoljnijih uvjeta rada u vanjskim i unutarnjim prostorima vrtića, planiranju opremanja unutarnjeg i vanjskog prostora pojedinih objekata i odgojnih skupina te u nabavi i dopuni didaktičkih materijala, igračaka i stručne literature te raspodjeli istih.

Pedagog se kontinuirano stručno usavršavao proučavajući relevantnu stručnu literaturu i pohađajući stručne skupove u organizaciji AZOO te drugih ustanova i institucija. U ovoj pedagoškoj godini pedagog je započeo dvogodišnju edukaciju u Stručno-razvojnem centru DV Srednjaci na temu odgoja za održivi razvoj.

5.11. Izvješće o radu psihologa

Rad psihologa odvijao se na četiri objekta: Rakovcu, Dubovcu, Švarči i Turnju i bazirao se na sljedećim poslovima i radnim zadacima:

- planiranim poslovima u odnosu na dijete
- planiranim poslovima u odnosu na odgojitelje
- planiranim poslovima u odnosu na roditelje
- planiranim poslovima u odnosu na društvenu sredinu
- planiranim poslovima u suradnji s ostalim članovima stručne službe vrtića
- radu na projektima
- individualnom stručnom usavršavanju

Rad psihologa se temeljio prvenstveno na zadacima praćenja razvoja i napredovanja sve djece radi planiranja i organiziranja primjerenog i poticajnog odgojno-obrazovnog rada s djecom u odgojnim skupinama, poduzimanjima mjera prevencija razvoja poteškoća u dječjoj dobi te kontinuiranom pružanju pomoći i podrške odgojiteljima i roditeljima u radu s djecom.

Psiholog je sudjelovao u formiranju odgojnih skupina i provođenju inicijalnih intervjua s roditeljima novoupisane djece te provodio inicijalnu opservaciju i procjenu novo prijavljene djece s rješenjem prvostupanijskog tijela vještačenja o postojanju teškoće u razvoju.

S početkom pedagoške godine provedeno je sustavno praćenje novoupisane djece u periodu njihove adaptacije radi pravovremenog otkrivanja i primjerenog tretiranja adaptacionih i drugih teškoća i posebnih potreba te je po potrebi provedena intervencija od strane psihologa prvenstveno kroz savjetovanje roditelja i savjetovanje i konzultacije s odgojiteljima.

Tijekom cijele pedagoške godine psiholog je pratio zadovoljavanje psiholoških potreba djece i ostvarivanje razvojnih zadataka po pojedinim odgojnim skupinama te sudjelovao u praćenju i kreiranju što kvalitetnijeg okruženja primjerenog djetetovoj dobi i potrebama kroz sudjelovanje u nabavci didaktičke i druge opreme i konzultacije s odgojiteljima u formiranju kutića i izradi sredstava za pedagoški rad.

Posebna je pozornost posvećivana djeci s posebnim potrebama u vidu razvojnih teškoća koja su uključena u redovne skupine u kraćem opsegu boravka i uz prisutnost osobnog asistenta te potencijalno darovitoj djeci. Psiholog je tu djecu sustavno opservirao unutar odgojne skupine, provodio konzultacije s osobnim asistentima (za djecu s teškoćama), odgojiteljima i roditeljima te provodio praćenje radi evaluacije eventualnih promjena. Provođena su psihologijska testiranja i obrade, otvoreni i vođeni individualni dosjei djeteta.

Uz već prije uključenu djecu s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju, u pedagoškoj godini 2018./2019. upisali smo troje nove djece kod koje su, kroz već postojeću medicinsku dokumentaciju, prisutne teškoće u razvoju.

Tablica 11 - Djeca s TUR s rješenjima prvostupanjskog tijela vještačenja uključena u Dječji vrtić Četiri rijeke u ped.god. 2018./2019.

INICIJALI DJETETA	DATUM ROĐENJA	TEŠKOĆA	VRIJEME BORAVKA
E.B.	27.11.2012.	Sclerosis tuberosa XVII, Epilepsio	Svaki dan po 4 sata uz asistenta
Š.K.	08.11.2011.	Pervazivni razvojni poremećaj Poremećaj razvoja i razumijevanja govora	Svaki dan po 4 sata uz asistenta

F.S.	24.7.2013.	Poremećaj pažnje uz motorički nemir Poremećaj u razvoju i ekspresiji govora	Svaki dan po 4 sata uz asistenta
M.Š.	23.12.2011.	Poremećaj iz autističnog spektra	Svaki dan po 4 sata uz asistenta
N.K.	13.11.2013.	Miješani razvojni poremećaj	Cjelodnevni boravak bez asistenta
A.M.	08.3.2012.	Dysphrasia, Kariotip 47 xxx Odstupanje na području tjelesne motorike, grafomotorike i govora	Predškola – bez asistenta
I.Đ.	01.10.2013.	Kašnjenje u usvajanju posturalnih reakcija Kašnjenje u govorno-jezičnom razvoju	Svaki dan po 4 sata uz asistenta
L.G.	06.10.2011.	Nespecifični poremećaj govorno-jezičnog izražavanja ADHD	Svaki dan po 5 sati uz asistenta
V.D.	21.10.2014.	Nespecificirani poremećaj razvoja govora Hiperkinetički poremećaj	Svaki dan po 2 sata uz asistenta

Uz djecu koja su imala rješenja prvostupanjskog tijela vještačenja za prisutnost teškoća u razvoju, psiholog je vodio Dosje djeteta i za djecu s drugim zapaženim posebnim potrebama te provodio kontinuirano praćenje.

Tablica 12 - Djeca za koju je vođen Dosje djeteta u ped.god. 2018./2019.

INICIJALI DJETETA	DATUM ROĐENJA	RAZLOG OTVARANJA DOSJEA DJETETA
E.B.	27.11.2012.	<ul style="list-style-type: none"> • Sclerosis tuberosa XVII, Epilepsio
Š.K.	08.11.2011.	<ul style="list-style-type: none"> • Pervazivni razvojni poremećaj
F.S.	24.07.2013.	<ul style="list-style-type: none"> • Poremećaj pažnje uz motorički nemir
M.Š.	23.12.2011.	<ul style="list-style-type: none"> • Poremećaj iz autističnog spektra
I.Đ.	01.10.2013.	<ul style="list-style-type: none"> • Kašnjenje u usvajanju posturalnih reakcija • Kašnjenje u govorno-jezičnom razvoju
L.G.	06.10.2011.	<ul style="list-style-type: none"> • Nespecifični poremećaj govorno-jezičnog izražavanja • ADHD
V.D.	21.10.2014.	<ul style="list-style-type: none"> • Nespecificirani poremećaj razvoja govora • Hiperkinetički poremećaj
N.K.	13.11. 2013.	<ul style="list-style-type: none"> • Miješani razvojni poremećaj
A.M.	08.03.2012.	<ul style="list-style-type: none"> • Kariotip, 47, xxx • Dysphrasia
F.M.	02.08.2013.	<ul style="list-style-type: none"> • Potencijalno darovito dijete
T.V.	30.06.2014.	<ul style="list-style-type: none"> • Poremećaji ponašanja i emocija u skupini

Kontinuirano je provoden i individualni tretmanski rad s djecom za koju se pokazala potreba, naročito intenzivan s djecom u godini pred polazak u školu, uz istodoban savjetodavni rad s roditeljima.

Na zahtjev roditelja, psihologijski su testirana i obrađena djeca sa sljedećim specifičnostima:

- potencijalno darovito dijete, prijevremeni upis u školu,
- odstupanje između pojedinih područja razvoja, odgoda škole,
- odgojne teškoće, teškoće ponašanja i kontrole emocija,

a jedno dijete je upućeno na timsku obradu i tretman u druge ustanove.

Osim na zahtjev roditelja, psiholog je pisao nalaze i mišljenja na zahtjev osnovnih škola s područja grada Karlovca te Centra za socijalnu skrb Karlovac.

Roditeljima je kontinuirano pružana pomoć i podrška u odgoju djece putem informiranja i educiranja o pojedinim temama od pojačanog interesa (putem roditeljskih sastanaka, letaka, članaka) te uključivanjem u individualno savjetovanje.

U protekloj pedagoškoj godini psiholog je proveo više desetaka individualnih razgovora s roditeljima, a razlozi su bili sljedeći:

- ✓ dijete s teškoćama u razvoju
- ✓ pedagoška opservacija djeteta
- ✓ teškoće postavljanja granica u odgoju
- ✓ agresivnost
- ✓ impulzivnost
- ✓ nepovoljne obiteljske okolnosti
- ✓ razmatranje prijevremenog upisa/odgode škole

Psiholog je sudjelovao i na većem broju roditeljskih sastanaka na kojima je putem predavanja i radionica obrađivao stručne teme od interesa roditelja. Teme koje je psiholog obradio na roditeljskim sastancima:

- ✓ postavljanje granica u odgoju
- ✓ mediji i njihov utjecaj na razvoj djeteta
- ✓ emocionalni razvoj djece - prkos, agresija i strahovi u jasličkoj dobi

Također je psiholog organizirao predavanja za roditelje djece predškolske dobi i odgojitelje koji su na temu spremnosti za školu vodili učiteljica razredne nastave i stručni suradnici O.Š. Grabrik.

U sklopu tjedna medijske pismenosti, odgojiteljima je psiholog osigurao materijale za rad s djecom i roditeljima te savjetodavnu pomoć u prorađivanju teme.

Psiholog je, uz skupinu odgojitelja, završio edukaciju za CAP pomagača (program prevencije zlostavljanja djece) te sudjelovao u predavanju za sve djelatnike ustanove, predavanju za roditelje predškolaca te radionicama s djecom. Također, psiholog je u ovoj pedagoškoj godini uključen u jednogodišnju edukaciju Stručno-razvojnog centra DV Sopot na temu inklucije djece s teškoćama u razvoju u predškolski sustav odgoja i obrazovanja.

Psiholog je sudjelovao u radu Odgojiteljskog vijeća te prisustvovao različitim stručnim sastancima. Sudjelovao je u izradi Godišnjeg plana i programa rada vrtića (odgojno - obrazovni rad), Godišnjeg izvješća vrtića te izradio Godišnji plan i programa rada psihologa te Izvješće o radu psihologa.

U svom radu psiholog je ostvarivao i kontinuiranu suradnju s drugim ustanovama i suradnicima kao pr. Centrom za socijalnu skrb Karlovac, Poliklinikom SUVAG, stručnim suradnicima osnovnih škola na području grada Karlovca, psihologom Opće bolnice Karlovac, Gradskom knjižnicom Karlovac i drugima, a bio je i član povjerenstva za odrađivanje pripravničkog staža pedagoginjama dječjih vrtića Ozlja i Slunja.

Također, rad psihologa uključivao je i rad na projektima, pri čemu je u projektu *PRIPREMA ZA ŠKOLU, PRIHVATIMO RAZLIČITOSTI i ČITAJ MI!* psiholog bio u ulozi nositelja i glavnog koordinatora aktivnosti.

Uz navedeni projekt, psiholog je bio uključen i u provođenje projekta RODITELJ-PARTNER u kojem je pedagog bio glavni nositelj projekta.

Od ostalih poslova, psiholog je aktivno sudjelovao u organizaciji i provođenju različitih aktivnosti na nivou ustanove – Cvjetnog korza, Olimpijade, Maturijade i dr. te išao kao pratnja na cjelodnevne izlete predškolskih skupina.

Psiholog je također inicirao i organizirao stručno usavršavanje odgojitelja, poticao i provodio sudjelovanje na raznim natječajima. Također sa i sam kontinuirano stručno usavršavao prisustvovanjem stručnim predavanjima i edukacijama i praćenjem stručne literature.

5.12. Izvješće o radu ravnatelja

Radna godina 2018./2019. počela je u četiri objekta Dječjeg vrtića Četiri rijeke i to DV Rakovac kao sjedište sa stručnim i administrativnim službama te DV Švarča sa kuhinjom i vešerajom, DV Dubovac i DV Turanj. Zbog potrebe smještaja većeg broja djece, u funkciju boravka stavljeni su prostori dvorane na Turnju te biblioteke na Rakovcu. Tako smo po organizacijski djelovali u 28 skupina. Potrebno je bilo i dodatno opremanje i dodatna nabavka opreme u svim objektima zbog povećanog broja djece. Pri tome smo djelomično dobili pomoć DV Karlovca koji su kod nas za ovu pedagošku godinu zbrinuli dio djece i 6 djelatnika za period dok ne završi rekonstrukcija DV Grabrik.

Kontinuirano je praćena funkcionalnost novog objekta, ali i svih ostalih naših objekata te su se prema potrebama vršile intervencije i nabavke opreme koja je nedostajala;

DV Rakovac: sanacija sprava na vanjskom igralištu, saniranje travnatih površina; saniranje uočenih nedostataka na građevini i sustavima upravljanja, opremanje prostora za podršku za e-prijavljivanje djece zainteresirane za upise u vrtiće

DV Švarča: za kuhinju je nabavljena potrebna oprema prema raspoloživim sredstvima, redovitim održavanjem zaštićene su drvene vanjske površine na igralima, dodatno opremljena sportska dvorana potrebnim sredstvima za rad, nabavljen pribor za rad u boravcima Montessori programa

DV Turanj: saniranje sustava za zasjenjivanje, nabavka opreme za boravak u kojem se provodi Program senzomotorike, saniranje i obnova stolova za previjanje i klub garniture za roditelje

DV Dubovac: poduzete sve predradnje za prijavljivanje DV Dubovac na EU Fondove za energetska učinkovitost, izvršeni građevinski radovi i osposobljavanje jednog novog boravka, izvršena djelomična sanacija i popravak vodovodno kanalizacijskog sustava koji je zbog dotrajalosti vrlo problematičan, osigurana dodatna oprema za rad, nabavljena potrebna dodatna oprema i didaktika za 7. boravak, izvršena zamjena i popravak na vanjskim igralima te redovito održavanje.

Tijekom godine višekratno sam nazočila prezentacijama projekata vezanih za gradski projekat Pametni grad gdje su promišljena najbolja rješenja za informatizaciju našeg upisnog i cijelog administrativnog sustava te praćenje kvalitete zraka u unutarnjem i vanjskom prostoru.

Kroz edukacije i seminare dobili smo potrebnu podršku i znanje za rad i prihvaćanje te obradu e-računa i usklađivanje sa propisima i zakonima Javne nabave

Sukladno tome smo ove godine proveli e-prijavljivanje za djecu čiji roditelji trebaju smještaj djece u naše vrtiće. Naš vrtić Rakovac je pružio veliku podršku za roditelje koji nisu bili u mogućnosti sami odraditi prijavu te smo kroz dežurstva pomagali da se prijave svi koji su to trebali. Sve je odrađeno vrlo uspješno, a sa iskustvima koja smo stekli, svakako ćemo cijeli sustav iduće godine još bolje unaprijediti na zadovoljstvo svih uključenih.

Posebno smo angažirali naše kapacitete za vrijeme poplava u Karlovcu i okolici te je u našim prostorima pripremana hrana za osobe koje su bile angažirane na postavljanju zaštite od poplave te čuvanju nasipa.

Ciljeve i zadatke postavljene u Planu za 2018/2019. godinu su ostvareni sukladno specifičnostima svakog pojedinog objekta, raspoloživosti financijskih sredstava te izvanrednim situacijama koje su se pred nas postavile.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Bitne zadaće unapređivanja suradnje s roditeljima ove godine bile su:

1. Razvijanje partnerskog odnosa s roditeljima u provedbi bitnih zadaća u radu s djecom
2. Posredovanje roditeljima u stjecanju potpunijeg uvida u razvoj i ponašanje djeteta u vrtiću i boljem razumijevanju razvojnih potreba djeteta
3. Značajnije uključivanje roditelja u neposredan odgojno-obrazovni rad
4. Unapređenje suradnje s roditeljima putem pisanih oblika informiranja:
 - web stranica
 - roditeljski kutići
 - letci, brošure, plakati

6.1. Grupni oblici rada

U cilju razvijanja zajedništva i partnerskog odnosa s roditeljima realizirani su sljedeći **grupni oblici rada s roditeljima**:

1. Roditeljski sastanci na razini vrtića
 - Vožnja djece u autosjedalicama (u suradnji s MUP-om) – travanj 2019. (vrtići Rakovac i Švarča)
2. Roditeljski sastanci i radionice na razini odgojnih skupina

Prema Godišnjem planu i programu rada vrtića, roditeljski sastanci su se trebali održati 4 puta tijekom pedagoške godine, u svakoj odgojnoj skupini. Plan i program nije realiziran u svim odgojnim skupinama. Naime, u pojedinim odgojnim skupinama (njih 8), kako je vidljivo iz tablice koja slijedi, održano je manje od 4 roditeljska sastanka.

Tablica 13 - Prikaz provedenih grupnih oblika suradnje na razini odgojnih skupina

VRTIĆ, ODGOJNA SKUPINA I ODGOJITELJI	TEMA SASTANKA/RADIONICE
RAKOVAC	
Rakovac: „Vjeverice“ (Rakinić/Omrčen)	<ol style="list-style-type: none">1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine2. Odvikavanje od pelena3. Prkos, agresija i strahovi u jaslčkoj dobi

Rakovac: „Pužići“ (Pleše/Pogelšek)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Odvikavanje od pelena 3. Osvrt na rad u ped. god. 2018./2019.
Rakovac: „Točkice“ (Bošnjak/Stojmenović)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Postavljanje granica u odgoju 3. Završna priredba i druženje
Rakovac: „Ribice“ (Blaž/Pavlačić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Božićna radionica 3. Važnost igre u predškolsko doba 4. Druženje djece i roditelja
Rakovac: „Balončići“ (Jurić/Mrkić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Mediji i njihov utjecaj na razvoj djeteta 3. Radionica izrade kostima za Cvjetni korzo 4. Završna priredba
Rakovac: „Leptirići“ (Crevar/Vnućec)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postavljanje granica u odgoju 2. Informativni sastanak u vezi realizacije božićne bajke 3. Zdravstvene preporuke
Rakovac: „Bubice“ (Novaković/Vinski)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Informativni sastanak u vezi priprema za Maturijadu 3. Kako izgleda sat tjelesnog odgoja u vrtiću (ogledni sastanak) 4. Radionica izrade kostima za fašnik 5. Druženje na Korani
Rakovac: „Oblačići“	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške

(Bačić/Mraković)	<p>godine</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Informativni sastanak sredinom pedagoške godine 3. Radionica izrade kostima za fašnik 4. Završna priredba i druženje
Rakovac: „Kikići“ (Šoštarić/Piljuga)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Medijska pismenost u vrtiću 3. Odlazak djece na more 4. Zajedničko druženje
ŠVARČA	
Švarča: „Cvjetići“ (Umnik/Vuković)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prilagodba na vrtić 2. Osvrt na period prilagodbe 3. Postavljanje granica u odgoju 4. Odvikavanje od pelena
Švarča: „Zvezdice“ (Miketić/Prpić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine i prilagodba 2. Prijevoz djece u vozilima 3. Odvikavanje od pelena i zdravstvene preporuke
Švarča: „Loptice“ (Rakinić/Medarić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine i prilagodba 2. Odvikavanje od pelena i zdravstvene preporuke
Švarča: „Medvjedići“ (Katić/Kečkeš)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Prijevoz djece u vozilima 3. Postavljanje granica u odgoju
Švarča: „Žabice“ (Poturica/Tarabić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plan aktivnosti u pedagoškoj godini 2. Odgojni stilovi 3. Božićna radionica 4. Važnost boravka na zraku, engleski jezik od

	<p>najranije dobi</p> <p>5. Radionica izrade kostima za Cvjetni korzo</p>
Švarča: „Leptirići“ (Ožanić/Matešić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Priprema djece za školu 3. Radionica izrade kostima za fašnik 4. Program ljetovanja djece 5. Završna priredba i druženje
Švarča: „Bubamare“ (Lovrić Mrkalj/Ozimec)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Postavljanje granica u odgoju 3. Prehrana djece od najranije dobi 4. Prijevoz djece u vozilima 5. Poticanje govorno-jezičnog razvoja djece
Švarča: „Sovice“ (Štefanac/Đukić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Osvrt na provedene aktivnosti i plan novih 3. Prijevoz djece u vozilima 4. Prezentacija usvojenih Montessori sadržaja
DUBOVAC	
Dubovac: „Pužići“ (Milašin/Salaj)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Gliste u vrtiću 3. Plan aktivnosti u vrtiću 4. Prevencija dječjih bolesti u vrtiću 5. Osvrt na rad tijekom pedagoške godine
Dubovac: „Mačkice“ (Babić/Gerić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Gliste u vrtiću 3. Prevencija dječjih bolesti u vrtiću

	4. Zajedničko druženje
Dubovac: „Medvjedići“ (Hrastov/Vajdić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Gliste u vrtiću 3. Postavljanje granica u odgoju 4. Završna priredba i zajedničko druženje
Dubovac: „Lavići“ (Gvozdić/Rukavina)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Gliste u vrtiću 3. Božićna radionica 4. Postavljanje granica u odgoju 5. Završna priredba i zajedničko druženje
Dubovac: „Starsi“ (Galović/Findrik)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvojne karakteristike djece u 5. i 6. godini 2. Božićna priredba 3. Važnost čitanja djeci predškolske dobi 4. Završna priredba i ogledni sat
Dubovac: „Zečići“ (Lukičić/Črne)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Radionica izrade kostima za fašnik 3. CAP za roditelje 4. Plan aktivnosti 5. Zajedničko druženje
TURANJ	
Turanj: „Žabice“ (Hudak/Plivelić)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine i prilagodba 2. Osvrt na proces prilagodbe 3. Zdravstvene preporuke 4. Osvrt na rad u pedagoškoj godini i zajedničko druženje
Turanj: „Ribice“	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške

(Vujaklija/Butković)	<p>godine, planirane aktivnosti</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Odvikavanje od pelena i prevencija zaraznih bolesti 3. Uskršnja radionica 4. Zajedničko druženje
Turanj: „Slapići“ (Čale/Petrunić-Vrhovski)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine 2. Zajedničko druženje 3. Zdravstvene preporuke 4. Zajedničko druženje
Turanj: „Patkice“ (Mejaški/Obratov)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine, planirane aktivnosti 2. Božićna radionica i osvrt na provedene aktivnosti 3. Zdravstvene preporuke 4. Radionica izrade kostima za Cvjetni korzo 5. Završna priredba i zajedničko druženje
Turanj: „Kapljice“ (Rataić/Matovina Sokolović)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informativni sastanak na početku pedagoške godine, planirane aktivnosti 2. Osvrt na provedene aktivnosti i planiranje novih 3. Osvrt na rad u pedagoškoj godini, završna priredba i zajedničko druženje

Gotovo sve odgojne skupine (izuzev jedne) realizirale su prvi roditeljski sastanak u rujnu ili listopadu 2018. Prvi sastanci bili su informativnog tipa, a u cilju upoznavanja roditelja s kućnim redom vrtića, psihofizičkim osobinama djeteta u određenoj dobi te planom i programom rada u tekućoj pedagoškoj godini. Tematske roditeljske sastanke (najčešće teme: postavljanje granica u odgoju, utjecaj medija na razvoj djeteta, važnost igre za djetetov razvoj, važnost čitanja djeci predškolske dobi, zdravstvene preporuke) održali su članovi stručnog tima (pedagog, psiholog i zdravstveni voditelj), na poziv odgojitelja. Radi se o predavačkom i komunikacijskom tipu roditeljskih sastanaka. Na pojedinim sastancima sudjelovali su i vanjski suradnici medicinske i pedagoške struke. Nadalje, sastanci radioničkog tipa održali su se u najvećem broju slučajeva

povodom sudjelovanja na manifestacijama fašničke povorke i Cvjetnog korza. Manji broj radionica održan je u vrijeme blagdana Božića i Uskrsa. Zajednička druženja bila su čest oblik sastanaka tijekom pedagoške godine. Održano ih je ukupno 16. Od zajedničkih druženja djece, odgojitelja i roditelja svakako bismo izdvojili cjelodnevno druženje skupine „Bubice“, organizirano na rijeci Korani.

6.2. Individualna suradnja s roditeljima

Budući da pojedini odgojitelji nisu vodili evidenciju održanih individualnih sastanaka s roditeljima, nije moguće dati preciznu brojku. Prema dostupnim podacima, održano je ukupno 223 individualnih sastanaka tijekom pedagoške godine. Broj realiziranih sastanaka u odgojnim skupinama kretao se od 0 do 26.

Najčešće teme individualnih sastanaka odgojitelja s roditeljima:

- funkcioniranje djeteta u skupini
- razvojni napredak djeteta
- teškoće u adaptaciji
- teškoće s hranjenjem
- promjene i teškoće u ponašanju
- promjene u obiteljskom okruženju djeteta
- priprema za školu
- savjetovanje vezano za odgojne metode
- odvikavanje od pelena

Osim individualnih razgovora odgojitelja s roditeljima, članovi stručnog tima također su, po potrebi, pružali individualnu pomoć i podršku roditeljima. Najčešće su obavljani razgovori s roditeljima djece s teškoćama u razvoju i roditeljima djece koja pokazuju određene teškoće u ponašanju. Posebne potrebe djece zahtijevale su timski pristup, te pomoć roditeljima u prepoznavanju djetetovih posebnih potreba, jačanju osobne kompetentnosti kao i podršku odgovornom roditeljstvu.

Individualnim razgovorima odgojitelja i stručnih suradnika s roditeljima najčešće su se:

1. usklađivali odgojni utjecaji u obitelji i vrtiću:

- prilagodba djeteta na vrtić, odvajanje od roditelja, readaptacija djeteta
- poteškoće u prehrani djeteta

- odvikavanje od pelena
- sukobi među djecom i načini rješavanja sukoba
- kućni red i pravila vrtića

2. jačale roditeljske kompetencije:

- agresivno ponašanje djeteta
- poteškoće razvoja pažnje
- zrelost djeteta za školu
- neprihvatljivo ponašanje u skupini
- rastava roditelja
- integracija djeteta s posebnom potrebom
- govorne teškoće
- motorički razvoj
- emocionalna nesigurnost
- napredak u razvoju

6.3. Pismena komunikacija s roditeljima

Pismena komunikacija također je jedan od oblika komunikacije s roditeljima. Pismena komunikacija ostvarivana je u najvećoj mjeri putem informativnih panoa (kutića za roditelje). Na njima su odgojitelji objavljivali aktualnosti, plan aktivnosti, edukativne materijale, zdravstvene preporuke, plakate, prijedloge stručne literature, događanja za djecu itd.

Nadalje, u 3 odgojne skupine provedeno je anonimno anketiranje roditelja o zadovoljstvu programom, a 2 odgojiteljska para ističu komunikaciju putem društvene mreže „Viber“ kao alat koji im je omogućavao pisanu komunikaciju s roditeljima u vidu razmjene obavijesti i informacija. Po 1 odgojiteljski par koristio je elektronsku poštu za komunikaciju s roditeljima i pisane poruke koje su ostavljali roditeljima u garderobnim ormarićima.

Članovi stručnog tima pismeno su komunicirali s roditeljima putem elektronske pošte, web stranice, plakata i edukativnih materijala (stručnih članaka). Za roditelje novoupisane djece izrađeni su letci sa svim potrebnim informacijama o upisu u vrtić, procesu prilagodbe i boravku u vrtiću. Također, izrađeni su i letci za sve posebne programe u ponudi Vrtića. Roditelji su putem plakata redovito informirani o ponudi kulturno-zabavnih događaja za djecu u gradu.

6.4. Uključivanje roditelja u neposredan odgojno-obrazovni rad

Tijekom procesa prilagodbe roditelji novoupisane djece bili su, svojim boravkom u skupini, neposredno uključeni u odgojno-obrazovni proces.

Tijekom pedagoške godine roditelji su se na sljedeće načine uključivali u odgojno-obrazovni rad skupine:

- prikupljanje pedagoški neolikovanog materijala
- donacija likovnog i didaktičkog materijala
- pomoć u izradi poticaja (kućice za ptice, hotel za kukce)
- eko-akcija prikupljanja plastičnih boca
- predstavljanje zanimanja frizera i zubara
- posjeti radnim mjestima roditelja (banka, glazbena škola, Vodovod, Veleučilište u Karlovcu)
- donacija slikovnica u projekima „Čitaj mi“ i „Pričaonica – mala vrtićka knjižnica“, sudjelovanje u čitanju priča
- organizacija posjeta slatkovodnom akvariju „Aquatika“ i knjižari za djecu „Knjiguljica“
- stručno predavanje na roditeljskom sastanku
- sudjelovanje na radionicama s djecom
- sudjelovanje na izletima

6.5. Zadovoljstvo suradnjom s roditeljima

6.5.1. Poteškoće u suradnji s roditeljima

Tijekom ove godine nailazili smo na manji broj poteškoća i nesporazuma u suradnji s roditeljima. Najveći problem odgojiteljima je predstavljala nedosljednost roditelja u odgoju i njihov pretjerano zaštitnički odnos prema djeci. Odgojitelji su u najvećoj mjeri imali poteškoća u komunikaciji s roditeljima (neodazivanje na individualne razgovore i roditeljske sastanke, izbjegavanje rješavanja problema s odgojiteljem te obraćanje za pomoć ravnatelju, nezainteresiranost za djetetov život u vrtiću, prešućivanje važnih informacija o djetetu, nesuradljivost kada je riječ o odvikavanju od dudu, pelena i sl., ignoriranje savjeta vezanih za odgoj djeteta).

6.5.2. Prijedlozi odgojitelja za unapređivanje kvalitete partnerskih odnosa s roditeljima

Odgojitelji navode sljedeće prijedloge za unapređenje kvalitete partnerstva s roditeljima:

- otvoreniji pristup komunikaciji i češća neposredna komunikacija
- više edukativnih sadržaja na kutićima za roditelje
- upoznavanje roditelja sa zdravstvenim preporukama vezanima za boravak u vrtiću
- izmjena informacija digitalnom tehnologijom
- pismeno izvještavanje o aktivnostima djeteta tijekom dana
- stručne radionice i predavanja za roditelje
- informiranje roditelja o kućnom redu vrtića na početku pedagoške godine
- inicijalni roditeljski sastanak koji bi održali članovi stručnog tima s roditeljima novoupisane djece
- unapređenje komunikacijskih vještina i kompetencija odgojitelja
- podsjećanje roditelja na mogućnost individualnih razgovora u slučaju pojave problema
- osiguravanje prostora za roditelje u vrtiću gdje bi se mogli informirati o stručnoj literaturi, literaturi za djecu, svakodnevnom životu u vrtiću i dr.
- organiziranje „dana otvorenih vrata vrtića“
- izdavanje mjesečnog biltena u kojem se prikazuju provedene aktivnosti s djecom

7. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA

7.1. Grupni oblici stručnog usavršavanja u vrtiću

Grupni oblici usavršavanja ostvarivali su se kroz sjednice Odgojiteljskog vijeća i Skupa radnika, sastanke stručnog tima i radne dogovore. U ožujku 2019. godine DV Četiri rijeke bio je organizator stručnog skupa Agencije za odgoj i obrazovanje na temu „Prometna preventiva u dječjim vrtićima“. Također, u siječnju 2019. je za sve odgojno-obrazovne djelatnike organizirana edukacija na temu „Emocionalna pismenost“.

7.2. Individualno stručno usavršavanje

U ovoj pedagoškoj godini odgojitelji i stručni suradnici sudjelovali su, prema vlastitim interesima, u različitim oblicima stručnih usavršavanja u organizaciji AZOO, stručno-razvojnih centara te drugih ustanova i institucija. Od ukupno 59 odgojno-obrazovnih djelatnika, njih 8 nije sudjelovalo niti na jednom obliku stručnog usavršavanja izvan vrtića dok su ostali sudjelovali najmanje na jednom obliku usavršavanja.

Tablica 14 - Prikaz oblika stručnih usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika izvan vrtića

TEMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA	ORGANIZATOR
1. Teškoće adaptacije i socijalizacije djece predškolske dobi	SUVAG
2. Specifične teškoće učenja	SUVAG
3. Poticanje jezično-govornog razvoja kao temelja pismenosti	SUVAG
4. Predvještine potrebne za usvajanje čitanja i pisanja	SUVAG
5. Temeljni pristupi rada pomagača u vrtićima s djecom s teškoćama u razvoju	Udruga za inkluziju i promicanje kvalitete življenja djece i mladih s teškoćama „Frendofon“
6. Prometna preventiva u dječjim vrtićima	AZOO
7. NTC učenje	Dječja knjižara „Knjiguljica“, prof. Ranko Rajović

8. Utjecaj digitalnih tehnologija na dječji mozak - alarm za uzbunu	Gradska knjižnica I. G. Kovačića
9. Rana stimulacija osjetila - senzorna integracija	Stručno-razvojni centar DV Gajnice
10. RASTI Summit - rana stimulacija kao ključ otvaranja maksimalnih djetetovih potencijala	SenzoGYM
11. Poseban program kinezioloških aktivnosti	UFZG
12. CAP - prevencija zlostavljanja djece	Udruga „Korak po korak“
13. Kada nasilje postane govor ljubavi - dvije perspektive jednog odnosa	Hrvatsko psihološko društvo
14. Inkluzija - čemu nas uče djeca s poremećajem iz spektra autizma?	
15. Važnost razumijevanja problematike senzorne integracije u predškolsko doba	
16. Kvalitetna analiza pedagoške dokumentacije i rasprava kao osnova vrednovanja i unapređivanja odgojno-obrazovne prakse	AZOO
17. Odgoj za humanost od malih nogu - područje humanih vrednota i prevencije trgovanja ljudima	AZOO
18. Socijalne priče	Udruga „Frendofon“
19. Devet načina opuštanja na kauču	Gradska knjižnica I. G. Kovačića
20. Rana stimulacija i razvoj mozga	SenzoGYM
21. Likovnost i razvoj dječjeg mozga – fraktalno crtanje	Puni potencijal Zagreb
22. Dani predškolskog odgoja u Čakovcu	AZOO
23. Uključivanje djeteta s teškoćom u predškolski sustav	Stručno-razvojni centar DV Sopot

24. Odgoj za održivi razvoj	Stručno-razvojni centar DV Srednjaci
25. Individualni/savjetodavni rad s učenicima, nastavnicima i roditeljima	AZOO
26. Razumijevanje i povezivanje predškolskog i školskog kurikulumu u području razvoja digitalne pismenosti	AZOO
27. Preduvjeti za razvoj znanstvene pismenosti u kontekstu dječjega vrtića	AZOO

Također, u ovoj pedagoškoj godini odgojno-obrazovni djelatnici su uspješno radili na podizanju stručne kompetencije proučavanjem stručne literature i primjenom iste u praksi. To se posebno odnosi na odgojitelje koji su studenti diplomskog studija predškolskog odgoja na Učiteljskom fakultetu.

Stručni priručnici koji se najviše reflektiraju u našoj praksi su:

- *Odgoj i njega djece u drugoj i trećoj godini života*
- *Što očekivati u 2. i 3. godini?*
- *Djeci s problemima treba pomoći*
- *Autizam*
- *Utjecaj medija na odgoj*
- *Djeca koju je teško odgajati*
- *Govorna komunikacija odgojitelja i djece*
- *Malo dijete i prostor*
- *Matematika i igra u dječjem vrtiću*
- *Integrirani predškolski kurikulum - rad djece na projektima*
- *Dijete - istraživač i stvaralac*
- *Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi*
- *Kurikulum za jaslice*
- *Agresivnost u dječjem vrtiću*
- *Dijete, odgajatelj i slikovnica*
- *Izvan okvira*

- *Mali tiranin*
- *Brain gym*
- *Kako biti vođa vučjeg čopora*
- *Malo dijete, veliki istraživač*
- *Vaše kompetentno dijete*
- *Bajke koje pomažu djeci*
- *Zdravo djetinjstvo*
- *Otkrijte stil učenja vašeg djeteta*
- *Prirodno učenje engleskog jezika djece predškolske dobi*
- *Najčešće roditeljske zablude*
- *Agresivnost djece i mladih*
- *Neobične igre s običnim materijalima*
- *Dijete s posebnim potrebama - poticanje intelektualnog i emocionalnog razvoja*
- *Tragovima dječjih stopa*
- *Čudesne godine*
- *Pokaži mi kako se to radi*
- *Montessori skripta: Ružičasto što*
- *Montessori priprema za život*
- *Igre mozgalice za dojenčad, jednogodišnjake i dvogodišnju djecu*
- *Zahtjevna djeca*
- *Dijete i kriza*
- *Razvojne zadaće i aktivnosti djece predškolske dobi*
- *Svijet dječje psihe*
- *Montessori igre i aktivnosti za bebe i djecu u ranoj dobi*
- *100 aktivnosti prema metodi Montessori*
- *Tajna uspješnog roditelja i odgojitelja*
- *Znati reći ne mirne savjesti*
- *Što je Waldorfska pedagogija?*
- *Kurikulum ranog odgoja*
- *Nasilnici*
- *Igrom do čitanja*
- *Učite ih da budu sretni*
- *Kad djeca pišu, broje, računaju*
- *Učiti i živjeti prava*

- *Najbolje škole - kako istraživanje razvoja čovjeka može usmjeravati pedagošku praksu?*
- *Kultura obrazovanja*
- *Nove paradigme ranog odgoja*
- *Pedagoško istraživanje kao značajna karakteristika novog profesionalizma učitelja/odgajatelja*
- *Različite perspektive o ranom djetinjstvu: teorija, istraživanje i politika*
- *Inovacijski pristupi ili druga paradigma u predškolskom odgoju*
- *Vrtić u skladu s dječjom prirodom - dječja kuća*
- *Učenjem do pokreta, kretanjem do spoznaje: program senzomotoričkih aktivnosti za djecu predškolske dobi*
- *Razvoj djece od rođenja do 3. godine života*
- *Istraživanje procesa odgoja i njege u dječjim jaslicama*
- *S djecom u jaslicama*
- *Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju*
- *Osnove kineziologije*
- *Kineziološke aktivnosti za djecu predškolske i rane školske dobi*
- *Motorička znanja predškolske djece*
- *Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije*
- *Džepni roditelji*
- *Govor, ritam, pokret*
- *Prvi koraci na putu prema kvaliteti - samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja*
- *Odgoj za humansot od malih nogu*
- *Razmažena generacija*
- *Zločesta djeca - naši mali anđeli*
- *Razvoj inkluzivne prakse u dječjim vrtićima*
- *Nove strategije za slobodnu djecu - priručnik za CAP pomagače*
- *Nose li dobre roditelje rode?!*
- *Priručnik za prepoznavanje i obrazovanje djece s jezičnim teškoćama*
- *Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima najmlađe djece*
- *Škrinjica s blagom za dječju dušu - igre, aktivnosti i bajke za zdravo i sretno odrastanje*
- *Stvaranje predškolskog kurikulumu*
- *Predškola - vodič za voditelje i roditelje*
- *Pomozimo im rasti - priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja*

- *Danski odgoj djece*
- *Izvan okvira*
- *Od jaslica do škole*
- *Dijete - istraživač i stvaralac*
- *Program rane intervencije u govorno-jezično i komunikacijskom razvoju*
- *Kurikulum za vrtiće*
- *Dijete i oblik*
- *Dijete i scenska lutka*
- *Djeca i mediji - priručnik za roditelje, nastavnike i odgojitelje*
- *Sretna djeca, sretni vi*
- *Odgajatelj kao reflektivni praktičar*
- *Mali koraci*
- *Učenjem do pokreta i kretanjem do spoznaje*
- *Dječje igre na otvorenom*
- *NTC učenje*
- *Poticajno prostorno-materijalno okruženje vrtića*
- *Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima*
- *Kako pomoći djetetu da bude uspješno i razvija samopouzdanje*
- *Kako se nositi s djecom problematična ponašanja*
- *Darovito je - što ću s njim?*
- *Kurikulum za inkluziju*
- *Življenje djece u vrtiću*
- *Odgoj za budućnost*
- *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*
- časopisi *Zrno; Dijete, vrtić, obitelj*

7.3. Odgojitelji pripravnici i studenti predškolskog odgoja u vrtiću

U listopadu 2018. godine svoj je pripravnički staž započela odgojiteljica pripravnica Petra Golubić pod mentorstvom odgojiteljice mentorice Maje Lukičić.

Tijekom pedagoške godine u vrtiću je stručno-pedagošku praksu odradilo ukupno 3 studenata predškolskog odgoja, a 1 je studentica provela istraživanje za potrebe pisanja diplomskog rada. Tom su prilikom anketirani roditelji Montessori skupina, a istraživanjem se željelo ispitati njihovo zadovoljstvo Montessori programom.

8. SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM

Povezanost i integritet sa društvenom sredinom procjenjujemo kao pozitivan pomak u međusobnoj interakciji.

Bitne zadaće odnosile su se na:

1. Obogaćivanje odgojno-obrazovnog rada posjetima kazališnih skupina vrtiću i odlaskom djece u kazalište:
 - Gradsko kazalište Zorin dom
 - Kazalište Dječja čarobna scena

2. Organizaciju izleta i posjeta:
 - Zoološki vrt Zagreb
 - KD Lisinski
 - CineStar kino
 - slatkovodni akvarij Aquatika
 - Karlovački radio
 - Gradska knjižnica Ivana Gorana Kovačića
 - Tehnički muzej Zagreb
 - Gradski muzej Karlovac
 - Udruga invalida Karlovac
 - Prometna policija Karlovac
 - TV Četiri rijeke
 - Glazbena škola Karlovac
 - Vodovod Karlovac
 - Tehničko veleučilište Karlovac
 - Kreditna banka Zagreb
 - Dječji dom Vladimira Nazora
 - Pekara Lekaj
 - Dom HV
 - Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Antun
 - OPG Marinković
 - Seosko gospodarstvo Šimanović
 - Lego izložba
 - Žitna lađa

- Muljava - Petrova gora
3. Suradnju s osnovnim školama Turanj i Dubovac - posjeta starije vrtićke skupine
4. Suradnju s vanjskim stručnim suradnicima:
- Darija Drviš, prof.
 - Tijana Vidović, prof.
 - Dubravka Prpić, prof. logopedije
5. Suradnja s fakultetima, drugim institucijama, udrugama i tvrtkama:
- DV Karlovac
 - UFZG
 - AZOO
 - MZO
 - Suvag
 - Logopedska poliklinka Logopedika
 - DUZS
 - MUP
 - DVD Karlovac
 - Transport Spudić
 - DND Karlovac
 - Udruga Carpe diem
 - Zajednica športova Karlovačke županije
 - Udruga za lokalni razvoj „Turbina promjena“
 - Veleposlanstvo RH u Slovačkoj

Tablica 15 – Prikaz svih oblika suradnje s društvenom zajednicom po objektima i skupinama

SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM U PED. GOD. 2018./2019.			
1. RAKOVAC			
SKUPINA	IZLETI	KAZALIŠTE	POSJETI I DRUGI OBLICI SURADNJE
„Vjeverice“ (jaslice, 1-3 god)			Evakuacijska vježba u organizaciji DUZS-a – travanj 2019.
„Pužići“ (jaslice, 1-3 god)			Evakuacijska vježba u organizaciji DUZS-a – travanj 2019.
„Točkice“ (vrtić, 2-4 god)			Pripovijedni igrokaz u izvedbi Knjiguljice – travanj 2019. Evakuacijska vježba u organizaciji DUZS-a – travanj 2019.
„Ribice“ (vrtić, 3-5 god)		Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.	Pripovijedni igrokaz u izvedbi Knjiguljice – travanj 2019. Evakuacijska vježba u organizaciji DUZS-a – travanj 2019.
„Balončići“ (vrtić, 4-6 god)	Izlet na Muljavu - Petrovu Goru - listopad 2018.	Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata	Izložba Zajednice tehničke kulture u Domu HV - listopad 2018. Evakuacijska vježba u organizaciji

	Izlet u Zagreb – mjuzikl “Mi o vuku” u KD Lisinski – ožujak 2019.	i ja“ - studeni 2018. Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019. Igrokaz na temu odlaganja otpada i ekologije u organizaciji Zorin doma – svibanj 2019.	DUZS-a – travanj 2019. Cvjetni korzo – svibanj 2019. Karlovački vrtuljak (nastup malih folklorša) – svibanj 2019.
„Leptirići“ (vrtić, 4-6 god)	Izlet na Muljavu - Petrovu goru - listopad 2018. Izlet u Zagreb – mjuzikl “Mi o vuku” u KD Lisinski i posjet ZOO vrtu – ožujak 2019.	Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018. Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019. Igrokaz na temu odlaganja otpada i ekologije u organizaciji Zorin doma – svibanj 2019.	Izložba Zajednice tehničke kulture u Domu HV - listopad 2018. “Svakog tjedna priča jedna” – ciklus pričaonica u Gradskoj knjižnici – siječanj 2019. Sudjelovanje u akciji darivanja slikovnica “Čitam, dam, sretan sam” – siječanj 2019. Evakuacijska vježba u organizaciji DUZS-a – travanj 2019. Cvjetni korzo – svibanj 2019. Karlovački vrtuljak (nastup malih folklorša) – svibanj 2019.
„Oblačići“ (vrtić, 6-7 god)	Izlet u Zagreb (Lego izložba) – rujan 2018. Izlet na Žitnu lađu - rujan 2018. Izlet u Zagreb –	Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „U potrazi za slovom R“ - rujan 2019. Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata	Suradnja s Udrugom osoba s invaliditetom (šetnja do Gradske knjižnice) - rujan 2018. Izložba Zajednice tehničke kulture u Domu HV - listopad 2018. Posjet Gradskom muzeju Karlovac –

	<p>mjuzikl "Mi o vuku" u KD Lisinski i posjet ZOO vrtu – ožujak 2019.</p>	<p>i ja" - studeni 2018.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Vuk i sedam kozlića“ - ožujak 2019.</p> <p>Igrokaz na temu odlaganja otpada i ekologije u organizaciji Zorin doma – svibanj 2019.</p>	<p>siječanj 2019.</p> <p>Odlazak u reciklažno dvorište i otkup plastičnih boca – veljača 2019.</p> <p>Dječja fašnička povorka u suradnji s DND Karlovac – ožujak 2019.</p> <p>Radionica "Sprječavanje nastanka otpada" u organizaciji Udruge za lokalni razvoj "Turbina promjena" – ožujak 2019.</p> <p>Posjet Vodovodu (suradnja s roditeljem) – ožujak 2019.</p> <p>Svjetski dan svjesnosti o autizmu – simbolično puštanje plavih balona u centru grada – travanj 2019.</p> <p>Posjet prometnog policajca vrtiću – travanj 2019.</p> <p>Posjet staračkom domu (lov na pisanice) – travanj 2019.</p> <p>Evakuacijska vježba u organizaciji DUZS-a – travanj 2019.</p> <p>Dječji olimpijski festival – svibanj 2019.</p> <p>Karlovački vrtuljak (nastup malih folkloraša) – svibanj 2019.</p> <p>Radionica "Odvojeno prikupljanje odvojenog otpada" u organizaciji Udruge za lokalni razvoj "Turbina promjena" – svibanj 2019.</p> <p>Završna svečanost – svibanj 2019.</p>
--	---	--	--

			<p>Mala biciklijada u organizaciji MUP-a – lipanj 2019.</p> <p>Posjet Glazbenoj školi Karlovac – lipanj 2019.</p>
<p>„Kikići“ (vrtić, 6-7 god)</p>	<p>Izlet na Žitnu lađu - rujan 2018.</p> <p>Izlet u Zagreb – mjuzikl “Mi o vuku” u KD Lisinski i posjet ZOO vrtu – ožujak 2019.</p>	<p>Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Vuk i sedam kozlića“ - ožujak 2019.</p> <p>Igrokaz na temu odlaganja otpada i ekologije u organizaciji Zorin doma – svibanj 2019.</p>	<p>Izložba Zajednice tehničke kulture u Domu HV - listopad 2018.</p> <p>Slatkovodni akvarij Aquatika - listopad 2018.</p> <p>Posjet Gradskom muzeju Karlovac – siječanj 2019.</p> <p>“Svakog tjedna priča jedna” – ciklus pričaonica u Gradskoj knjižnici – veljača 2019.</p> <p>Sudjelovanje na likovnom natječaju DUZS-a na temu “Katastrofa i snaga sustava civilne zaštite” – veljača 2019.</p> <p>Dječja fašnička povorka u suradnji s DND Karlovac – ožujak 2019.</p> <p>Posjet Udruzi invalida Karlovca – izrada pisanica – ožujak 2019.</p> <p>Svjetski dan svjesnosti o autizmu – simbolično puštanje plavih balona u centru grada – travanj 2019.</p> <p>Posjet prometnog policajca vrtiću – travanj 2019.</p> <p>Posjet Karlovačkom radiju – travanj 2019.</p> <p>Evakuacijska vježba u organizaciji DUZS-a – travanj 2019.</p>

			<p>Posjet Tehničkom veleučilištu – svibanj 2019.</p> <p>Dječji olimpijski festival – svibanj 2019.</p> <p>Karlovački vrtuljak (nastup malih folklorša) – svibanj 2019.</p> <p>Završna svečanost – svibanj 2019.</p> <p>Mala biciklijada u organizaciji MUP-a – lipanj 2019.</p> <p>Posjet Glazbenoj školi Karlovac – lipanj 2019.</p>
<p>„Bubice“ (vrtić, 5-7 god)</p>	<p>Izlet na Žitnu lađu - rujan 2018.</p> <p>Izlet u Zagreb – mjuzikl “Mi o vuku” u KD Lisinski i posjet ZOO vrtu – ožujak 2019.</p>	<p>Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ -studenj 2018.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Vuk i sedam kozlića“ - ožujak 2019.</p> <p>Igrokaz na temu odlaganja otpada i ekologije u organizaciji Zorin doma – svibanj 2019.</p>	<p>Izložba Zajednice tehničke kulture u Domu HV - listopad 2018.</p> <p>Nastup ispred Zorin doma povodom Dječjeg tjedna - listopad 2018.</p> <p>Posjet Kreditnoj banki Zagreb povodom Svjetskog dana štednje – listopad 2018.</p> <p>Izrada adventskog vijenca na Trgu bana J. Jelačića – studeni 2018.</p> <p>Priredba „Božićna čarolija“ u Domu HV – prosinac 2018.</p> <p>“Svakog tjedna priča jedna” – ciklus pričaonica u Gradskoj knjižnici – veljača 2019.</p> <p>Dječja fašnička povorka u suradnji s DND Karlovac – ožujak 2019.</p> <p>Sudjelovanje u likovnom natječaju “Arhitektura karlovačke zvijezde” povodom Dana grada Karlovca –</p>

			<p>travanj 2019.</p> <p>Posjet prometnog policajca vrtiću – travanj 2019.</p> <p>Uskrsna radionica u Domu Vladimir Nazor – travanj 2019.</p> <p>Evakuacijska vježba u organizaciji DUZS-a – travanj 2019.</p> <p>Dječji olimpijski festival – svibanj 2019.</p> <p>Završna svečanost – svibanj 2019.</p> <p>Mala biciklijada u organizaciji MUP-a – lipanj 2019.</p> <p>Posjet Glazbenoj školi Karlovac – lipanj 2019.</p>
--	--	--	--

2. ŠVARČA

<p>„Cvjetići“</p> <p>(jaslice, 1-3 god)</p>			
<p>„Zvezdice“</p> <p>(jaslice, 1-3 god)</p>			
<p>„Loptice“</p>			

(jaslice, 1-3 god)			
„Medvjedići“ (vrtić, 3-5 god)		Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.	
„Žabice“ (vrtić, 4-6 god)	Izlet u OPG Marinković - listopad 2018. Izlet u Zagreb – mjuzikl “Mi o vuku” u KD Lisinski i posjet ZOO vrtu – ožujak 2019.	Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018. Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019. Igrokaz na temu odlaganja otpada i ekologije u organizaciji Zorin doma – svibanj 2019.	Priredba „Božićna čarolija“ u Domu HV – prosinac 2018. Slatkovodni akvarij Aquatika - ožujak 2019. Cvjetni korzo – svibanj 2019. Izložba vojnih i policijskih vozila, prezentacija policijskog psa – travanj 2019.
„Leptirići“ (vrtić, 6-7 god)	Izlet u OPG Marinković - listopad 2018. Izlet u Zagreb – mjuzikl “Mi o vuku” u KD Lisinski i posjet ZOO vrtu – ožujak 2019.	Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018. Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019. Igrokaz na temu odlaganja otpada i ekologije u organizaciji Zorin doma – svibanj 2019.	Posjet Gradskoj knjižnici I.G. Kovačića - listopad 2018. Priredba „Božićna čarolija“ u Domu HV – prosinac 2018. Dječja fašnička povorka u suradnji s DND Karlovac – ožujak 2019. Slatkovodni akvarij Aquatika - ožujak 2019. Radionica “Sprječavanje nastanka otpada” u organizaciji Udruge za lokalni razvoj “Turbina promjena” – ožujak 2019.

			<p>Posjet prometnog policajca vrtiću – travanj 2019.</p> <p>Edukacija za djecu u organizaciji DUZS-a – travanj 2019.</p> <p>Izložba vojnih i policijskih vozila, prezentacija policijskog psa – travanj 2019.</p> <p>Posjet Knjižnici Švarča – travanj 2019.</p> <p>Dječji olimpijski festival – svibanj 2019.</p> <p>Radionica “Odvojeno prikupljanje odvojenog otpada” u organizaciji Udruge za lokalni razvoj “Turbina promjena” – svibanj 2019.</p> <p>Mala biciklijada u organizaciji MUP-a – lipanj 2019.</p> <p>Završna svečanost – svibanj 2019.</p>
<p>„Bubamare“ (Montessori mlada), jaslice/vrtić, 2-4 g.</p>		<p>Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.</p>	
<p>„Sovice“ (Montessori starija) vrtić, 4-6 god</p>		<p>Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019.</p>	<p>Cvjetni korzo – svibanj 2019.</p>

		Igrokaz na temu odlaganja otpada i ekologije u organizaciji Zorin doma – svibanj 2019.	
3. DUBOVAC			
„Pužići“ (jaslice, 1-3 god)			
„Mačkice“ (vrtić, 3-4 god)		Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.	
„Medvjedići“ (vrtić, 3-5 god)		Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.	
„Lavići“ (vrtić, 4-5 god)		Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.	Slatkovodni akvarij Aquatika - studeni 2018.
„Stars“ (engleski program) vrtić, 5-6 god	Izlet na Muljavu - Petrovu goru - listopad 2018. Izlet u Zagreb – kinoprojekcija filma “Mala gospođica Dolittle” u kinu	Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018. Gradsko kazalište Zorin dom, predstava	Posjet pekari Lekaj povodom Dana kruha - listopad 2018. Sudjelovanje u Međunarodnom likovnom natjecanju “The Little Fairy Tail” – travanj 2019. Cvjetni korzo – svibanj 2019.

	<p>CineStar – ožujak 2019.</p> <p>Izlet u Zagreb – posjet ZOO vrtu i Tehničkom muzeju – svibanj 2019.</p>	<p>„Jaje“ - veljača 2019.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Vuk i sedam kozlića“ - ožujak 2019.</p>	
<p>„Zečići“ (vrtić, 6-7 god)</p>	<p>Izlet na Muljavu - Petrovu goru - listopad 2018.</p> <p>Izlet u Zagreb – kinoprojeksija filma “Mala gospođica Dolittle” u kinu CineStar – ožujak 2019.</p> <p>Izlet u Zagreb – posjet ZOO vrtu i Tehničkom muzeju – svibanj 2019.</p>	<p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Kata i Nino na putu do škole“ - listopad 2018.</p> <p>Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019.</p> <p>Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Vuk i sedam kozlića“ - ožujak 2019.</p>	<p>Suradnja s Udrugom osoba s invaliditetom (šetnja do Gradske knjižnice) - rujan 2018.</p> <p>Izložba Zajednice tehničke kulture u Domu HV - listopad 2018.</p> <p>Suradnja s DND Karlovac („Bajkaonica“ - pričanje priča) - listopad 2018.</p> <p>Posjet pekari Lekaj povodom Dana kruha - listopad 2018.</p> <p>Slatkovodni akvarij Aquatika - studeni 2018.</p> <p>Sudjelovanje na likovnom natječaju DUZS-a na temu “Katastrofa i snaga sustava civilne zaštite” – veljača 2019.</p> <p>Dječja fašnička povorka u suradnji s DND Karlovac – ožujak 2019.</p> <p>Radionica “Sprječavanje nastanka otpada” u organizaciji Udruge za lokalni razvoj “Turbina promjena” – ožujak 2019.</p> <p>Posjet Karlovačkom radiju – travanj 2019.</p>

			<p>Dječji olimpijski festival – svibanj 2019.</p> <p>Posjet Postaji prometne policije Karlovac – svibanj 2019.</p> <p>Radionica “Odvojeno prikupljanje odvojenog otpada” u organizaciji Udruge za lokalni razvoj “Turbina promjena” – svibanj 2019.</p> <p>Mala biciklijada u organizaciji MUP-a – lipanj 2019.</p> <p>Završna svečanost – svibanj 2019.</p> <p>Posjet OŠ Dubovac – svibanj 2019.</p>
4. TURANJ			
<p>„Žabice“ (jaslice, 1-3 god)</p>			
<p>„Ribice“ (jaslice, 1-3 god)</p>			
<p>„Slapići“ (vrtić, 3-5 god)</p>			
<p>„Patkice“ (vrtić, 4-6 god)</p>	<p>Izlet na Seosko gospodarstvo Šimanović – svibanj</p>	<p>Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata</p>	<p>Izložba Zajednice tehničke kulture u Domu HV - listopad 2018. Cvjetni korzo – svibanj 2019.</p>

	2019.	i ja“ - studeni 2018. Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019.	
„Kapljice“ (vrtić, 5-7 god)	Izlet na Žitnu lađu - rujan 2018. Izlet u Zagreb – mjuzikl “Mi o vuku” u KD Lisinski i posjet ZOO vrtu – ožujak 2019. Izlet na Seosko gospodarstvo Šimanović – svibanj 2019.	Kazalište Dječja čarobna scena, predstava „Mama, tata i ja“ - studeni 2018. Gradsko kazalište Zorin dom, predstava „Jaje“ - veljača 2019.	Izložba Zajednice tehničke kulture u Domu HV - listopad 2018. Sudjelovanje na likovnom natječaju DUZS-a na temu “Katastrofa i snaga sustava civilne zaštite” – veljača 2019. Posjet OŠ Turanj – veljača 2019. Dječja fašnička povorka u suradnji s DND Karlovac – ožujak 2019. Radionica “Sprječavanje nastanka otpada” u organizaciji Udruge za lokalni razvoj “Turbina promjena” – ožujak 2019. Sudjelovanje u Međunarodnom likovnom natjecanju “The Little Fairy Tail” – travanj 2019. Sudjelovanje u likovnom natječaju “Arhitektura karlovačke zvijezde” povodnom Dana grada Karlovca – travanj 2019. Dječji olimpijski festival – svibanj 2019. Posjet prometnog policajca vrtiću – svibanj 2019. Mala biciklijada u organizaciji MUP-a – svibanj 2019.

			<p>Radionica “Odvojeno prikupljanje odvojenog otpada” u organizaciji Udruge za lokalni razvoj “Turbina promjena” – svibanj 2019.</p> <p>Završna svečanost – svibanj 2019.</p>
--	--	--	---

9. FINANCIRANJE RADA VRTIĆA

Sredstva za redovno poslovanje Ustanove osiguravaju se iz slijedećih izvora:

- proračunska sredstva grada Karlovca kao osnivača
- sredstva korisnika (roditelja)
- sredstva drugih jedinica lokalne samouprave (sufinanciranje smještaja)
- iz pomoći temeljem prijenosa sredstava EU
- donacije
- tekuće pomoći iz državnog proračuna.

Detaljno Financijsko izvješće ustanove za 2018. godinu sastavni je dio ovog izvješća i objavljeno je na mrežnoj stranici Dječjeg vrtića Četri rijeke (www.vrtic-cetiririjeke.hr).